PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Sąvaitraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Nr. 218 KETVIRTADIENIS, BALANDŽIO (APRIL) 7, 1938, TORONTO, ONTARIO METAI VII

Kinai Per Ilgą Kovą Atsiėmė Du Pirmiau Prarastu Miestu Ir Rengiasi Dideliam Mūšiui

Prez. ROOSEVELTAS kalba laike pašventinimo Roosevelto aikštės Gainesville, Ga., SAV. Savo kalboj jis pažymėjo, kad keli savimeiliai nori sulaikyti šalies progresą.

CENTRALINĖJ KINIJOJ PASIRUOŠUS KOVON 400,000 ARMIJA

Japonai Raudonuosius Partizanus Bombarduoja Bakterijomis

HANKOW.—Po ilgos ir sunkios kovos kinų kariuomenė atsiėmė Taierchwang miesta, esantį už 45 mylių į rytus nuo Suchow, pačios svarbiausios Hankowo gynimo bazės. Taipgi kinų kariuomenė persiveržė per Didyjį kanalą ir užėmė Hanchwang miestą, esantį už 22 mylių nuo Suchowo į šiaurę.

Kinų pranešimu, jų pėstininkai, remiami naujųjų tankų, beimdami Taiercowanga tik vienoje vietoje užmušė 600 japonų, o višam mūšyje japonai neteko 15,000 karių. O japonai giriasi išmušę net 20,000 kiniečių.

Japonai pripažįsta, kad šis mūšis buvo didžiausias iš visų atsibuvusių kinų-japonų karo laiku. Iš miesto likę tik griuvėsiai ir pelenų krūvos. Sako, kad gatvėse kinų lavonų prikrovę krūvas iki penkių pėdų aukščio.

Kitomis žiniomis japonai tvirtina, jog tikrai japonai valdą Taierchwang ir 100,000 kiniečių armija traukiantisi atgal visiškam sumišime. Bet toliau pripažista, kad kinai pastatė naują 400,000 armiją, kuri pasiruošus galutinam pasipriešinimui prieš pamažu pirmyn slenkančią linkui Hankowo japonų armiją.

Palei Sunkiang-Szeking kelią japonai žibalu suliejo stubas ir išdegino dešimts mylių pločio juostą. Teisinasi, kad neva ieškoje pasipriešintoju, bet tikrenybėje, tai padare, kad ateityje nebutų kur pasislėpti kiniškiems partizanams.

Aštuntosios Armijos komandierius paskelbė visoms kinų organizacijoms ir pasauliui, kad šiaurinėj Kinijoj japonai civilius gyventojus ir raudonuosius partizanus pradėjo bombarduoti bakterinėmis bombomis. Jis atsišaukė į Tautų Lygą, viso pasaulio proletarines ir demokratines partijas, kad užprotestuotų prieš tokį japonų naujos rūšies terorą.

Daug Austrijos Katalikų Tapo Nazių Aukomis

PARYŽIUS.—Iš Austrijos atėję žinios sako, kad nekurie pralotai davę pasižadėjimus laike balandžio 10 dienos plebiscito balsuoti "taip" tiktai spaudžiami nazių ir vengdami teroro.

Yra žinoma, kad ir Vatikanas priešingas klerikalų parėmimui Austrijos užgrobimo, nes naziai suareštavo Salzburgo arkivyskupą Waitz ir Linz arkivyskupus Pawlilikowski ir Gfollmer.

Arkivyskupas Waitz buvo suareštuotas todel, kad prieš pat nazių įsiveržimą Austrijon įsakė visose bažnyčiose melstis už apsaugojimą Austrijos nepriklausomybės. Naziai Austrijon įsiveržę pirmiausia puolėsi prie Jėzuitų vado Muckmerman, bet šiam pavyko pabėgti į Šveicariją. Taipgi naziai užpuolė katalikų akcijos vyriausią bustinę, atėmė literatūrą, o Innsbruke sudaužė bažnyčioje kryžius ir suareštavo katalikų vadus.

Papanino Grupė Važinėja Po SSRS Su Prakalbomis

MASKVA, Balandžio 5. — Šiaurės ašigalio tyrinėtojų grupė, susidedanti iš herojų Papanino, Širšovo, Krenkelio ir Federovo, iš įvairių šalies vietų gavo užkvietimus atsilankyti į fabrikų ir kolektyvų ruošiamus susirinkimus.

Mokslininkų grupės vadas Papaninas jau kalbėjo Stalino vardo automobilių fabrike 25,000 darbininkų. Šiam susirinkime jis pasakojo apie šiaurės ašigalio buvusią plaukiojančią stotį, joje atliktus darbus ir šiaurės gyvybę. Darbininkai, atsakydami į mokslininkų nuveiktus darbus, pasižadėjo užsibrėžtą planą išpildyti laiku.

Susirinkimas įvyko ir Kūjo ir Piautuvo vardo šratų fabrike, kur dalyvavo 30,000 darbininkų. O paskutiniu laiku Papanino grupė su prakalbomis išvyko į Kijevą.

Na, o Sovietų priešai skleidžia gandus, būk ši grupė yra areštuota.

ŠIAIS METAIS JAU SUDUŽO 32 ANGLIJOS ORLAIVIAI

LEEDS, Anglija.—Balandžio 5 dieną darant naktinio skridimo bandymus netoli Yorkshire miesto sudužo didelis bomberis ir žuvo penki anglai.

Tai jau 32 orlaivis nuo naujų metų. Visi šie orlaiviai sudužo bandymuose, kurie įskaitomi apsiginklavimo programon. O Tuo pačiu laiku kinų jūrose dingo kitas Anglijos bomberis, kurio ieškoti iš Singapuro išlėkė net 36 orlaiviai.

Kanadoje Suorganizuotos 2 Naujos ALDLD Kuopos

ALDLD Kanados Veikiantis Komitetas gavo nuo draugo K. Kilikevičiaus pranešimą, kad Albertos provincijoje pavyko suorganizuoti dvi naujas kuopas. Vieną Hillcrest, o kitą Caleman miestelyje.

Kanados progresyviai lietuviai siunčia joms širdingus linkėjimus.

PER SLAPTĄ RADIO NUMASKUOJA ŠNIPUS

STUTTGART, Vokietija. — Nepaisant nazių siautimo ir daugybės Gestapo vadovaujamų šnipų, iki šiol dar veikia slapta radio stotis. Per ją nesenai buvo numaskuoti keli šnipai. Vienas iš jų buvo išdavęs mažos mergaitės motiną, dabar nuteistą mirti, ir darbininką Funke, kuriam prieš porą sąvaičių buvo nukirsta galva.

LAIKE 8 VALANDŲ APMASKUOS 50 MILIJONŲ ŽMONIŲ

LONDONAS.—Anglijos valdžia skelbia, kad jau turinti sandėliuose 30 milijonų maskų, o karui ištikus per 8 valandas galėsianti suteikti maskas 50 milijonų Anglijoje gyvenančių vyrų, moterų ir vaikų.

Maskos sukrautos vienuolikoje Anglijos miestų. Jos yra keturių rūšių, mažiausios vaikams tarp dviejų ir keturių metų amžiaus. O kūdikiams įtaisyti tam tikri maišai, su pumpa, kurios pagelba motina galės pripumpuoti oro.

Oro pavojaus sargams įsakyta, kad atsilankytų į kiekvieną stubą ir paimtų mieras.

VATIKANAS. — Hitleris su popiežium turės pasitarimą ir mėgins galutinai susitaikyti.

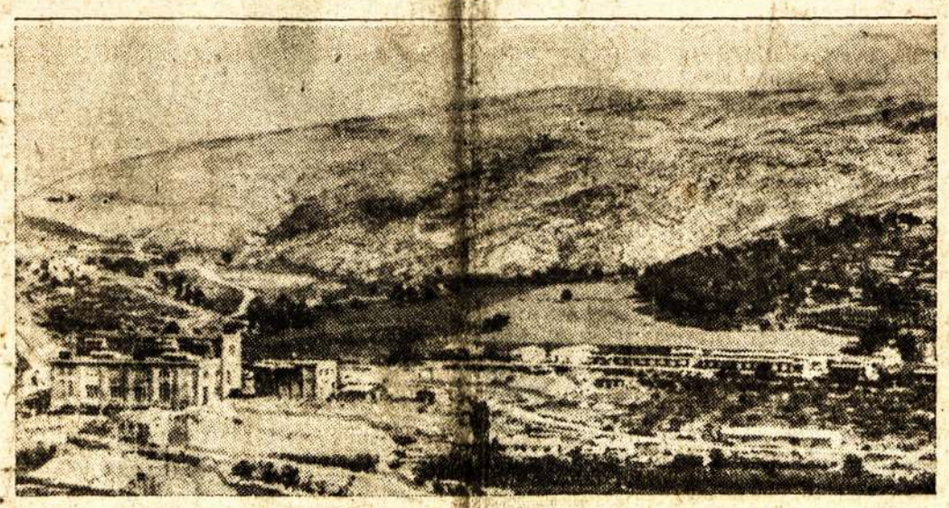

Vaizdas Leridos miestelio, del kurio paskutiniu laiku ėjo dideli mūšiai. Vėlesni pranešimai sako, būk fašistams pavyke ji paimti. Lerida yra tuo svarbi, kadangi čia sueina svarbūs geležinkeliai ir netoli randasi elektros stotis, kuri aprūpina Barceloną elektra.

GOJA, kurio paminklą matome šiame paveiksle, buvo žymus Ispanijos piešėjas. Liaudis, norėdama ji pagerbti, pastatė jam paminklą prie Belchite miestelio. Tačiau dabar veikiausiai tas paminklas sudaužytas fašistinių kanuolių, nes miestelis vėl pateko fašistams. Šis paveikslas nuimtas prieš fašistų ėjimą. Prie paminklo matyti liaudies karelviai.

Aliejaus Magnatai Nepaiso Taikingo Meksikos Elgesio; Grąsina Ekonominiu Boikotu

FRANCIJOS PARLAMENTE BUVO BEVEIK MUŠTYNĖS

PARYŽIUS, Balandžio 5. — Karštais komplimentais pasivaišinta ir beveik prieita prie fizinių susirėmimų šiandien Francijos parlamento rūmuose, besvarstant visą eilę finansinių reikalų, ant kurių rymo Liaudies Fronto valdžios likimas.

Leonas Blumas buvo patiekęs parlamentui apdiskusuoti kelias finansines bilas. Tam pasipriešino dešiniųjų atstovas Creissel ir puolėsi link vidaus reikalų ministerio Dormo. To pasekmėje seimo pirmininkas Herriot buvo priverstas uždaryti sesiją.

Antra Ispanijos Delegacija Aplankys Torontą

Visi Rengkitės Ją Išklausyti!

TORONTO.—Komitetas Ispanijos Demokratijai Gelbėti praneša, kad balandžio 8 diena, penktadienį, Toronte lankysis svarbi lojalistų Ispanijos delegacija. Tai Jose Bergamin, žymus katalikų veikėjas ir autorius, Senora Carmen Meana, Senor Ogier Pretecicllle ir Ramon Sender, žymus taikos šalininkas ir autorius. Pastarasis nesenai iš Ispanijos atvyko, ką tik apleidęs kovos lauką.

Šios delegacijos priėmimui balandžio 8 dieną, 8 valanda vakare, Massey Hall, Toronte, rengiamas masinis susirinkimas, kuriame delegatai nušvies Ispanijoje esamą padėtį, fašistų siekius ir žiaurumus.

Kam rūpi Ispanijos žmonių likimas, taika ir demokratijos gynimas, tas būtinai privalo sutikti šią garbingą delegaciją Įžanga tik 25 centai.

HENDAYE, Balandžio 6. — Sustiprinta lojalistų kariuomenė supliekė fašistus ir apgynė Tortosa. Žymų vaidmenį čionai su vaidino kanadiečių batalijonas.

Į TĄ KOVĄ ĮTRAUKĖ IR SUVIENYTŲ VALSTIJŲ VALDŽIĄ

Meksika Priešinsis Prieš Užsienio Kapitalistus

MEKSIKOS MIESTAS, Balandžio 5.—Nežiūrint, kad Meksika negalėdama pakęsti jos įstatymų laužymo per užsienines kapitalistus labai taikiai pa ėmė į valdžios rankas visų aliejaus laukų kontrolę, sutikdama tiems kapitalistams atmokėti jų įvesdintus kapitalus, aliejaus magnatai rengiasi į tikra ekonominį karą su Meksika. Šiandien stambiosios Amerikos ir Anglijos aliejaus kompanijos Meksikos žibalui paskelbė tarptautinį boikotą.

Į tą darbą dvi didžiosios tarptautinės aliejaus monopolistinės kompanijos įtraukė visas mažesnes produkcijos ir transportacijos kompanijas ir joms pagrąsino, jei jos nepildys didžiųjų ryklių įsakymo, tai irgi susilauks ekonominio boikoto. Tokiu būdu jie mano sulaikyti Meksikos aliejų nuo pasaulinės rinkos.

Kas įdomiausia, kad šiem kapitalistam pavyko įtikinti Suvienytų Valstijų valdžią, kad ji nepirktų Meksikos sidabro. Aplaikę viena laimėjimą, siekia tolimesnių. Bet Meksikos valdžia daro planus ir ruošiasi pasipriešinti prieš užsienio kapitalistus, kėsinančius ant nepriklausomos valstybės teisių.

ATNAUJINA DINGUSIŲ SOVIETŲ LAKŪNŲ IEŠKOJIMĄ

MASKVA.—Balandžio 3 dieną lakūnas Moshkovsky išskrido linkui Grenlandijos, tikėdamasis ar neras Levanevskio orlaivio, kurį galimai galėjo čia atnešti plaukiami ledai. Moshkovskis paskraidė devynias valandas, tačiau nepastebėjęs orlaivio liekanų sugrįžo atgal. Matymas buvo labai geras.

Dar Kartą Laimėjo Anglijos Reakcininkai

LONDONAS, Balandžio 5.—Vakar vakare pasibaigė trylikos parlamento diskusijos užsienio politikos reikalu, kilusios devynių sąvaičių laike. Šias diskusijas pradėjo progresyviai atstovai, nurodydami, kad Europoj yra žudoma laisvė, ir reikalavo naujų rinkimų.

Čamberlainas teisinosi, kad rinkimams nėra laiko, kada vykdoma apsiginklavimo programa. Toliau pasigyrė, kad jo politiką remia ne tik visos Anglijos kolonijos, bet ir visas pasaulis, išskyrus Sovietų Sąjungą. Esą nenaudinga būtų Anglijai apleisti nesikišimo politiką ir imtis gelbėjimo Ispanijos žygiu, nes jeigu ji ten siųstų pagelbą, galimai prasidėtų laivų skandinimas, laivų kovos ir pagaliau pats karas.

Komunistas Gallacher užklausė, ar valdžia reikalaus iš Vokietijos užmokėjimo už penkis anglus, kurie buvo užmušti iš vokiečių orlaivių jiems esant ant Stanwell laivo.

Užsienio reikalų sekretoriaus pagelbininkas atsakė, kad sulyg tarptautinių teisių ne Vokietija atsakominga, bet Ispanijos sukilėliai, nes tie vokiški orlaiviai buvo po sukilėlių vėliava.

Pagaliau sąryšyje su užsienio politika buvo balsavimai. Prieš Čamberlaino politiką balsavo 152 atstovai, o už reakcininkus 359, dar daugiau pakurstydami fašistinius agresorius.

Čekoslovakija Organizuoja Milijoną Automobilistų

PRAGA, Čekoslovakija.—Čekoslovakijos valdžia pradėjo motorizuoto apsigynimo sąvaitę, kurioje valdžia mano suorganizuoti milijoną automobilistų su tiek pat automobilių, galinčių padėti armijai laike karo. Sako bus įsteigta civilinių brigadų motorizuota lyga.

Slovakų katalikų partijos pildomajam komitete įvyko balsavimai. Trys ketvirtdaliai komiteto narių pasisakė už paleidimą partijos ir įstojimą į valdžios koalicinę grupę. Rezoliucijoje pareiškė, kad gėda slovakams dalyvauti su vokiečiais ir vengrais katalikais, kurie visados turi troškimą naikinti slovakus.

Vokiečių liberalų demokratinėj partijoj irgi įvyko Čekoslovakijai teigiamas pasisukimas. Pirmiau buvusios palankios naziams liberalų partijos vadovybė pareiškė: "Mes visuomet pasiruošę kartu su sudetais kovoti už pagrindines teises, tačiau dabar pasiliekame nepriklausomai."

Čekoslovakijos lenkų socialistai irgi atsisakė įstoti į naujai suorganizuotą lenkų mažumos bloką del autonominių teisių reikalavimo. Vengrų mažumos grupė žymiai auga, o nazių blokas vis griežčiau reikalauja autonomijos.

ELEVATORIAUS EKSPLOZIJOJ ŽUVO PENKI ŽMONĖS

NEW ORLENS.—Penki žmonės žuvo ir 18 sunkiai sužeista laike įvykusio sprogimo javų elevatoriuje. Vienas darbininkas buvo išmestas pro langą.

Ši eksplozija priskaitoma prie savaime prasidėjusių gaisrų. Galimai nuo susirinkusių dulkių, bet sakoma elevatorius turėjęs gerą dulkių surinkimo sistemą.

Lojalistai Organizuoja Visas Jėgas Gynimuisi, o Frankas Žada Sugriauti Barceloną

SUSITVĖRĖ NAUJAS KABINETAS, APIMANTIS VISAS SROVES

Fašistai Bombarduoja Barcelonos-Valencijos Kelią

BARCELONA, Balandžio 5.—Po to, kai tarptautinė fašistų ultra-moderniškais ginklais apginkluota armija prieš keletą dienų užėmė Leridą ir šiandien dasivarė netoli Vidužemio jūros stovinčio miestelio Tortosa, Ispanijos visos demokratinės jėgos grupuojasi ir ruošiasi vyriausiam pasipriešinimui, kad sulaikius tas žmogžudžių gaujas nuo gražiosios Barcelonos ir visos Katalonijos.

Lojalistų kariai desperatiškai kovodami pamažu traukiasi ir užleidžia priešui artilerijos ir orlaivių bombarduojama Barcelonos-Valencijos kelią. Tuo pačiu laiku valdžia baigia per naujai perorganizuotą centrą 100,000 naujų savanorių kampaniją.

Ispanijos ministerio pirmininko Negrino vadovybėje šiandien buvo perorganizuotas ir ministerių kabinetas. Pirmiau buvęs karo ministeris Indalecio Prieto paliktas ministeriu be portfelio, o jo vietą paėmė pats Negrinas. Į naują ministerių kabinėtą įeina atstovai nuo socialistų-komunistų valdomos Darbininkų Generalinės Unijos ir atstovai nuo sindikalistų valdomos Darbininkų Nacionalinės Konfederacijos. Ši nauja valdžia iš paskutiniųjų organizuoja visas jėgas, su kuriomis mėgins atsilaikyti prieš musoliniškus ir hitleriškus interventus.

Generolas Frankas iš Salamankos paskelbė, kad karą jis jau laimėjęs, bet tuo pačiu laiku ruošia ultimatumą, kuriuo reikalaus besąlyginiai pasiduoti, o ne, tai su visokiomis naikinimo priemonėmis pradės naikinti Katalonijos sostinę Barceloną, dabar priglaudžiančią apie tris milijonus gyventojų.

Fašistai praneša, kad Guadalajara fronte jiems pavyke atmušti lojalistų ataką, kur lojalistai prieš keletą dienų buvo pasivarę pirmyn net 10 mylių. Tačiau nedidelė lojalistų ataka Teruel fronte progresuoja pirmyn.

Taipgi sakosi, kad nuo 9 dienos kovo mėnesio iki pabaigai Aragono fronte į nelaisvę paėmę 18,342 lojalistus, 7.554 užmušę, paėmę 74 kanuoles, 335 kulkosvaidžius, 400 pusiaukulkosvaidžių, 14,000 šautuvų ir 25 tankus. Tačiau lojalistai paskelbė, kad daugelis fašistų skleidžiamų žinių yra fantastiškai perdėtos, tad manoma, jog ir ši žinia dar daugiau yra perdėta.

Kitos žinios sako, kad lojalistai išvijo iš Leridos, pirmiaus įsiveržusius fašistus. Taipgi liaudiečiai smarkiai fašistus atakavo Toledo ir Cardoba frontuose. Padėtis yra rimta, bet ne tokia bloga, kaip fašistai skelbia.

SUSIRŪPINO TRYLIKOS KANADIEČIŲ LIKIMU

TORONTO. — Iš Francijos gauta žinių, kad laike Leridos gynimo 13 kanadiečių pateko į nelaisvę. Jų likimu susirūpino Mackenzie-Papineau batalijono draugų komitetas ir tuojau mušė Ottawon telegramą, kad Kanados valdžia dėtų pastangas juos išgelbėti nuo kankinimų ir mirties.

Taipgi tas pats komitetas atsišaukia į visas Kanados progresyves organizacijas ir liepia joms skatinti valdžią, kad būtų išgelbėta 13 brangių gyvybių.

VANCOUVER ŽMONĖS REIKALAUJA GELBĖTI ISPANIJĄ

VANCOUVER. — Balandžio 4 dieną čionai demonstravo 2,000 žmonių ir reikalavo gelbėti Ispanijos liaudį. Susirinkime buvo priimta rezoliucija, reikalaujanti iš Mackenzie King valdžios atsipalaiduoti nuo pardavikiškos Čamberlaino politikos ir nuimti nuo lojalistų Ispanijos embargo.

Susirinkime buvo priimtos rezoliucijos ir pasiųstos delegacijos į Vokietijos ir Italijos konsulatus. Delegacijos reikalavo, kad iš Ispanijos būtų ištrauktos fašistų gaujos.

SAM CARR, nacionalis organizacinis Kanados Komunistų Partijos sekretorius. Jis išleido atsišaukimą, kuriame ragina visus Kanados žmones remti Ispanijos liaudies kovas prieš tarptautinį fašizmą.

Manoma Anglijos Galvijus Apsirgdė Užsienio Šnipai

LONDONAS, Balandžio 5.—Anglijos valdžia deda pastangas, kad išvengus didžiausių galvijų nagų ir koserių ligų epidemijų. Agrikultūros ministerio pranešimu, dabartinio laiku šios epidemijos apimančios nuo dviejų iki penkių milijonų galvijų. Visoj Anglijoj uždrausta bent kokios rūšies galvijų kilnojimas.

Daily Herald paduoda, kad visi farmeriai linkę manyti, jog ši nepaprasta epidemija yra darbas užsienio šnipų, nes epidemija pradėjo plėstis nepaprastu metų laikotarpiu. Nacionalė farmerių unija reikalauja stropaus tyrinėjimo. O agrikultūros ministerija išsiuntinėjo po visą šalį veterinorius ir įsakė išžudyti ligų paliestus galvijus.

Kanados Valdžia Planuoja Namų Statybos Projektą

OTTAWA. — Namų statybos komisija ir darbo ministeris pranešė parlamentui, kad jau sudarė planus pastatymui namų, kuriuos už pigias kainas galėsią pasinaudoti lūšnose gyvenantieji žmonės.

Tiems darbams pati valdžia paskirsianti 10 milijonų dolerių subsidijų, bet turės įdėti nedaugiau vieno trečdalio kapitalo. Kitą kapitalą įdės įvairios korporacijos, tačiau neturės teisės imti daugiau, kaip pusšešto nuošimčio.

Sako, kad kiekvienas namas turės talpinti nemažiau šimtą šeimynų. Tačiau tiktai projektas, kurį turės užgirti federalė, provincialės ir municipalės valdžios.

NAUJAS BŪDAS KARO "SULAIKYMUI"

Jeanne Caldwell, New Yorko aktorka, giriasi suradus būda karo sulaikymui. Ji padavė spaudon skelbimą, ieškantį tūkstančio gražių blondinių merginų. Sako, kad kada Amerika išeisianti į karą, ji išvesianti tą tūkstantį gražuolių ir sustatysianti kariaujančių tarpe.

Jos manymu blondinės toliau matosi, negu brunetės ir abiejų pusių kareiviai pasižiūrėję į šviesias garbanas negalėsią šauti ir nustosią kariauti.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ SĄVAITINIS LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $2.00; pusei metų $1.00. Visur kitur metams $2.50; pusei metų $1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

SMETONA JAU SENAI ATSIŽADĖJĘS VILNIAUS KRAŠTO

Lietuvos Komunistų Partija prisiuntė mums kopiją savo atsišaukimo į Lietuvos visuomenę, išleisto vasario mėn., kuriame ji sako:

"Dvidešimties metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių proga, fašistų valdžia amnestavo Hitlerio agentą Voldemarą, o taip pat Neimaną, Ropą ir kitus hitlerininkus. Jie, kaip žinoma, buvo nubausti ilgiems metams kalėjimo už ruoštą Hitlerio užsakymu perversmą Lietuvoj arba už ruoštą sukilimą prijungti Klaipėdos kraštą prie Vokietijos, ir už įvykdytas politines žmogžudystes. Šių Lietuvos liaudies ir nepriklausomybės priešų amnestavimas dar labiau sustiprins jau ir taip plačiai išsišakojusį hitlerininkų veikimą Lietuvoj.

"Kartu su šitais pardavikiškais žingsniais, fašistų valdžia, įžsižadėdama Vilniaus, pradėjo slaptas derybas su Lenkija ir, atsitolindama nuo Tautų Sąjungos, apdovanojo Vyties Kryžiumi latvių ministeri Munteri, kuris pripažino užgrobtą Abisiniją Italijai ir paskutiniame Tautų Sąjungos plenume ėjo iš vien su fašistiniais agresoriais.

"Visa tai dar kartą vaizdžiai liudija apie Lietuvos fašistų valdžios parsidavimą Vokietijai-Lenkijai-Italijai ir apie Lietuvos nepriklausomybės laidojimą.

"Protestuokime prieš liaudies ir nepriklausomybės priešų amnestavimą. Protestuokime prieš pardavišką užsienio politiką. Reikalaukime uždrausti hitlerininkų ir voldemarininkų veikimą. Apvalyti valdžios ir kariuomenės aparatą nuo Hitlerio agentų. Remti Tautų Sąjungos žingsnius, nukreiptus taikai stiprinti. Remti Sovietų Sąjungos taikos politiką, ginančią mažųjų tautų nepriklausomybę. Kovokim del amnestijos politiniams-antifašistiniams kaliniams — stovintiems už Lietuvos nepriklausomybės gynimą.

"Šalin fašistų valdžia—Lietuvos nepriklausomybės laidotoja."

Šis atsišaukimas aiškiai parodo, kodel Lietuvos valdžia taip lengvai patenkino Lenkijos ponų reikalavimus.

Kova už atsteigimą demokratijos Lietuvoj šiuo momentu yra svarbiausiu uždaviniu visiems lietuviams, trokštantiems apsaugoti Lietuvos nepriklausomybę.

KAIP POETAS TYSLIAVA KOVOJA UŽ LIETUVOS NEPRIKLAUSOBYBĘ

Laisvėje draugas A. B. savo pastabose labai puikiai parodo, kaip Smetonos kavalierius, Suvienytose Valstijose ponas Tysliava gina Lietuvos Nepriklausomybę. Tik pasiskaitykite:

"Kas smarkiausiai draskėsi Cooper Union svetainėj kovo 20 dieną? Kas garsiausiai šaukė, kad visa Lenkijos armija nieko nereiškia prieš vieną gerą lietuvį?

"Tai buvo Juozas Tysliava.

"Kas išsigando Lenkijos konsulo Sylvestro Gruškos, kuris persigandęs lietuvių demonstracijos kovo 26 d. kažin kur palindęs po stalu gulėjo?

"Tai irgi buvo Juozas Tysliava. Vargšas taip išsigando, jog net už pusės bloko nuo lietuvių demonstracijos už kampo pasislėpęs tik laikas nuo laiko galvą kišteldavo ir vėl tuojaus įtraukdavo."

Bet ir tai dar neviskas. Tysliava puolasi niekinti tą pačią demonstraciją. Draugas A. B. rašo:

"Gal da už tai būtų galima dovanoti. Nu, ką gi padarysi, jeigu žmogaus kinkos dreba pamačius tą vietą, kur Lenkijos ponų valdžios atstovai gyvęna, arba ofisą turi. Tačiau jokiu būdu negalima jam dovanoti už biaurų melavimą Lenkijos naudai, už niekinimą ir žeminimą demonstracijos prieš Lenkijos ponus.

"Pavyzdžiui, Tysliava savo gazetoj sako, kad kovo 26 dienos demonstracijoj viso labo tebuvo vienas šimtas žmonių. Ir džiaugiasi Juozas, kaipo koks tikras leńkomanas, kad šitaip ta lietuvių demonstracija 'nepavyko.'

"Viena, juk p. Tysliavai visai nepriderėtų džiaugtis, jeigu demonstracija ištiesų ir nebūtų pavykus. Antra, tai negražus melas, kad demonstracijoje tebuvo šimtas dalyvių — buvo mažiausia visa tūkstantinė."

Tas pats ponas Tysliava Montreale pasakojo, kad Lietuvai negręsia joks pavojus, nors už kelių dienų Lenkija Lietuvos pasieny turėjo sutraukusi jau 100,000 armijos.

Lietuva daug nukentėjo del Lenkijos ponams parsidavusių lietuvių, bet tokių lietuvių randasi ir šiandien. Kuomet reikia vesti kovą už Lietuvos gyvybę, tai jie užpuldinėja iš užpakalio.

JAPONIJOS MILITARISTAI GRIEBIASI DAR BAISESNIO BARBARIZMO

Buvusiosios Kinijos Raudonosios Armijos vadas draugas Ču Te atsišaukė į viso pasaulio žmones, kad keltų protestus prieš Japonijos militaristų barbarizmą. Jis nurodo, kad Japonijos orlaiviai bombarduoja nekaltus Kinijos gyventojus bakterijomis užkrėstomis bombomis, nuo ko plinta visokios likos.

Matomai Japonijos militaristai, negalėdami nugalėti Kinijos liaudies pasipriešinimo, įpuolė į desperaciją, todel griebiasi biauriausio barbarizmo, ligų bakterijų, ko dar nebuvo naudota nei viename kare.

Visos taiką ir demokratiją mylinčios organizacijos turi išnešti protestus prieš tokį Japonijos barbarizmą. Siuskite protesto rezoliucijas Japonijos konsulams. Taipgi reikalaukite, kad Kanados valdžia nutrauktų prekybą su Japonija, kol ji nesulaikys karo prieš Kinijos liaudį.

MUSOLINIO ŠŪKAVIMAS TIK FRANCIJAI BAUGINTI

Paskutiniu laiku Musolinis prakalbėjo labai grumojančiai. Girdi, jei kas mėgins padėti lojalistams, tas turės susitikti su Italijos jėgomis. Tačiau toks jo šūkavimas yra daugiau niekas, kaip tik propaganda, kad pabauginti Franciją ir sulaikyti nuo pagelbos lojalistams, kurie šiuo laiku labai reikalingi pagelbos. Musolinis nori, kad Frankas lojalistus sumuštų. Juk jei lojalistai gautų paramos užtektinai ir atremtų fašistus, Musoliniui tektų panešti didelius nuostolius.

Teisybė, kad Italija senai rengiasi. Tačiau nereikia įsivaizdinti, kad ji tokia galinga. Ji turi ginklų, bet netrūksta ir kitoms šalims, kaip Francijai ir t.t. Bet gi ekonominiai fašistai stovi daug blogiau.

Fašistai priprato laimėti kovas su šūkavimais, tai jie šaukia dar smarkiau. Būtų didelė klaida, kad demokratinės šalys jų nusigąstų. Dar galima juos sulaikyti, tik reikia sutartino veikimo. Jei to nebus daroma dabar, tai vėliau gali būti vėlu.

POLITINIS KANADOS PARTIJŲ PERSIFORMAVIMAS

Šiuo laiku Kanadoj eina didelis partijų persiformavimas. Konservatyvų partija, kuri savo laiku buvo priešakyje reakcijos, Kanados reakcionieriams nebegera. Mat nekurie elementai šioj partijoj pradėjo svyruoti, nebepritarti multimilionierių reikalavimams. Liberalų partijoj taip pat reiškiasi grupiravimasis. Vieni suka į kairę, o kiti į dešinę. To rezultate dabar milionieriai iš šių abiejų partijų reakcionierių nori sulipdyti tam tikrą grupę, kuri vadovautų reakcijai Kanadoje.

Hepburno ir Duplesio ašis yra pirmuoju naujų reakcionierių branduoliu. Multimilionieriai stengiasi apie juos sugrupuoti visus reakcinius elementus ir tokiu būdu pastoti kelią visoms reformoms Kanadoje. Taipgi pagelba šių dviejų provincijų valdžių suorganizuoti politinį krizį Kanadoje, tam tikrą sėdėjimo streiką prieš visus federalės valdžios žygius visuomenės naudai.

Kas galų gale iš to išsivystys, dabar dar negalima pasakyti. Tačiau aišku, kad išlys nauja reakcionierių grupė, susidėjusi iš liberalų ir konservatyvų partijų atskalūnų. Tokiu būdu šiandien Kanados darbininkams reikia saugotis Duplesio ir Hepburno ašies. Jie, nežiūrint jų partinių afiliacijų, stoja priešakin reakcinio bloko.

Kas Rašoma Kituos Laikraščiuos

Kuo Skiriasi Fašistinė Diktatūra Nuo Proletarinės

Socializmas per paskutinį dvidešimtmetį virto pasauline jėga iš priežasties Sovietų Sąjungos stiprėjimo. Fašizmas išėjo į priešakį kaip galinga jėga taipgi iš priežasties pasisekimo diktatūrų Vokietijoj ir Italijoj. Bet fašistinėse šalyse kontrolė ant visų tautos reikalų uždėta iš viršaus, plutokratijos naudai ir atsiekimui kariškos pergalės ir politinės viršenybės. O Sovietų Sąjungoj kontrolė uždėta iš apačios, su tikslu pagerinti būvį darbo žmonėms, ir atsiekti pasaulyje brolybės.

Nors Sovietų Sąjunga jau įvedė parlamentarizmą, tačiau yra pamato sakyti, kad ta šalis, kaip ir Vokietija ir Italija, yra totalitarinė valstybė, valdoma diktatūros. Bet kuomet fašistų siekis pastatyti galingą karišką našiną, sunaikinimui arba apiplėšimui kaimyninių šalių, Sovietų Sąjungos socialistai troškta taikos ir visų žmonių gerovės. Fašistai, su savo kapitalistine sistema, negali atsiekti savo tikslo nejbloškę pasaulio į teroro ir skurdo bedugnę.—**Toronto Daly Star.**

Liaudies Frontas Meksikoje

Vakar mes rašėme apie Amerikos valdžios ir žibalo kompanijų neoficialį karą prieš Meksikos respubliką. Vakar mes minėjome tik iždo departamentą, kuris paskelbė Meksikai "sidabrinį karą." Šiandien galime pridėti, kad prie to karo prisidėjo ir valstybės departmentas. Mr. Cordell Hull taip pat pravirko apie Amerikos našles ir siratas, kuriuos skriaudžia Meksikos valdžia, nacionalizuodama savo šalies gamtinius turtus.

Našlės ir siratos tai tik žiopla frazė. Šios šalies valdžia susirūpinusi žibalo kompanijų interesais ir Hearsto nuosavybėmis, o ne kuo kitu.

Meksikoj puikiai supranta, kad geriausias atsakymas į išlaukinius grąsinimus, tai didžiausia vienybė visų progresyvių meksikiečių, susijungusių liaudies frontan.

Iš Meksikos Miesto praneša, kad Meksikoje jau susikūrė revoliucinis-socialistinis frontas—darbininku, farmerių ir kareivių frontas. Tan frontan įeina ir buvusi valdžios partija—nacionalė revoliucinė partija. Reiškia, valdžios bazė dabar bus daug platesnė.

Liaudies fronto programon įeina: laipsniška nacionalizacija stambiųjų industrijų, laipsniškas ėjimas prie socialistinės santvarkos, kolektyvizacija žemės ūkyje, socialė apsauga darbininkų ir farmerių, panaikinimas dvarų, plačiausia apšvietos sistema ir t.t.

Meksikos žmonės ir valdžia nusistatę prieš monopolinį kapitalą, prieš spekuliatorius, prieš užsieninius koncesionierius. Kova su jais bus ilga ir sunki.

Nemalonu ir koktu, kad Roosevelto administracija susidėjo su tais monopolistais ir spekuliatoriais. Ji laužo su Meksika gerus, kaimyniškus santykius.—**Vilnis.**

Redakcijos Atsakymas

Montrealo Jaunuoliui:—Draugas rašydamas pirmą korespondenciją nepadavėte antrašo, tad korespondencijos sunaudoti negalėsime.

Tik Per Kovą

Jau ašaros nudžiūvo
Nuo mano veido. Jau
Dabar aš neberaudu,
Kaip kad dariau pirmiau.

Gyvenimas pasakė
Gana rusčiu žodžiu:
Per ašaras nerasi
Tu kelio iš vargų.

Laimėsi tiktai per kovą,
Vienybe jūs visų,
Nes ašaros neveikia
Ant skriaudikų jausmų.

Sobuvos Petras

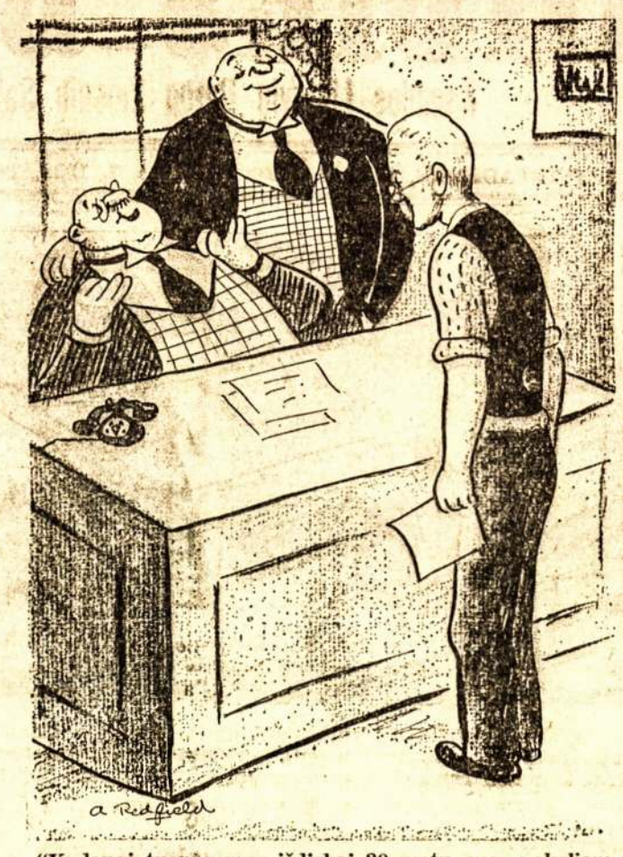

"Kadangi tu pas mus išdirbai 30 metų, mes pakeliam tavo algą dviem doleriais į mėnesį."

Ką Sako Kiti Apie Trockį, Buchariną ir Jų Pasekėjus

Šis straipsnis paimtas iš Toronto Daily Star, kuris yra vienu iš didžiausių liberalų laikraščių Kanadoje.— **Liaudies Balso Redakcija.**

* * * * *

Apie pastaruosius Sovietų teismus yra visokių spėliojimu. Daugelio mintyse stovi klausimas: Ar galima tikėti, kad tie revoliucionieriai, kurie aukavo visą savo gyvenimą ir laisvę įvykdymui komunistinės revoliucijos, būtų suokalbiavę ją sunaikinti. Netikima, kad tie asmenys kalti griovime ir išdavystėje, ir susidėjime su Sovietų priešais. Priešingai, yra sakoma, kad Stalinas užmušinėja senus savo draugus, užimančius aukštas vietas, kad prašalinti iš kelio ir paimti visą galią į savo rankas.

Bet Mr. Churchill netikėtai ant šio klausimo užmeta spindulį šviesos paskutinėj savo knygoj, "Great Contemporaries." Tas spindulys tuo labiau peršviečiantis dalyką, kadangi Mr. Churchill tą parašė dar pirm Maskvos teismo ir neturėdamas tikslo jį nušviesti. Dar daugiau, Mr. Churchill yra žinomas kaipo nepermaldaujamas bolševistinio režimo priešas ir daug padėjęs intervencionistų mėginimams nuversti tą valdžią. Mr. Churchill'ui visai nesinorėjo išaiškinti priežastis, kodel įvyko tie šaudymai bolševikų bet štai kas paaiški jo aprašyme apie "Boris Savinkov."

Boris Savinkovas buvo Rusijos nihilistas. Per visą savo gyvenimą jis užsiėmė teroristiniais veiksmais, pirmiausia prieš carizmą, o paskui, su lygiu atkaklumu, prieš komunizmą. Mr. Churchill jam padėjo visose jo kampanijose prieš bolševikų revoliuciją, taipgi apie jį rašo su didele simpatija.

"Visą savo gyvenimą Boris Savinkovas praleido konspiracijoj," rašo Churchill. "Jis buvo neperkalbamas, nenugalimas, atsiskyrėlis. Jo gyvenimas buvo pašvęstas siekiui. Tas siekis buvo laisvė Rusijos žmonėms. Jam caras ir Leninas buvo tuo pačiu daiktu, tik pasireiškusiu dvejuose skirtinguose terminuose; tokiomis pat kliūtimis ant Rūsijos žmonių laisvės kelio. Jis norėjo angliškos parlamentinės sistemos, francūziškos žemvaldystės, toleracijos ir geros valios—atsiekiamos jėgra reikalinga ir su dinamitu neatsižvelgiant į pavojų gyvybei. Pirmoj savo gyvenimo pusėj, taipgi dažnai vienas, jis kovoja su bolševistine revoliucija. Tarp pirmo Savinkovo karo prieš carą ir antro—prieš Leniną, buvo trumpas, bet pažymėtinas laikotarpis."

Tai šis laikotarpis, kaip Mr. Churchill išpasakoja savo apsakyme, ir iškelia viršun pastarųjų teismų ir šaudymų paslaptį.

Birželio mėn., 1917 metais, po caro nuvertimo, Savinkovas tarnavo Kerenskio valdžiai, kaip politinis komisaras 7-toj armijoj galiciniame fronte, o paskui kaip karo ministeris-deputatas. Jis kovojo su visu smarkumu prieš bolševikų pastangas patraukti armiją savo pusėn. "Vieną kartą," rašo Churchill, "buvo pranešta, kad jis savo rankom paleido šūvius į bolševikų karčivių tarybos atstovus, kurie norėjo patraukti prie savo pusės ištikimą Kerenskiui armijos vienutę."

Bet Savinkovo viltis įsteigti parlamentinę valdžios sistemą prie Kerenskio žuvo. Mr. Churchill rašo: "Įvyko bolševistinė Spalio revoliucija. Kerenskis ir jo valdžia išnyko nuo scenos." Savinkovas, pabėgęs nuo savo priešų, tapo oficialiu Rusijos tikslo atstovu Europoj, išpradžių prie Eleksejevo, o paskui prie Kolčako, o ant galo prie Denikino. Kada Kolčako ir Denikino armijos sudužo, pats Savinkovas suorganizavo savo armiją Lenkijoj. O Mr. Churchill padėjo jam gauti paramą iš Lloyd George. Tada, "kuomet visos viltys įsiveržti Rusijon su kariškomis jėgomis visai subliuško, jis suorganizavo platų tinklą gorilišku gaujų iš baltagvardiečių įvairiose Sovietų teritorijose." Bet tas, irgi, neišdegė ir Savinkovas buvo priverstas rankas nuleisti.

Tuomet, birželio mėn., 1924 metais, Savinkovui pasitaikė kita netikėta proga prisidėti prie naikinimo bolševistinės Rusijos. "Birželio mėn., 1924 metais," rašo Churchill, "Kamenevas ir Trockis užkvietė jį grįžti Rusijon. Po dviejų metų pasitarimų, jie parsitraukė jį Rusijon. Krasinas vienu laiku buvo tarpininkas, bet buvo ir kitų." Argumentai, kurie paveikė Savinkovą ir privertė grįžti, labai svarbūs tiems, kurie sekė trockitų teismus. Churchill juos apibudina taip.

"Pasipriešinimas ginklams, buvo sakoma, dabar visai neįmanomas. Bet viduj bolševikų valdžios, sveiko proto elementai reikalingi tiktai tokio žmogaus pagelbos, kaip kad Savinkovas. 'Kodel nepadėti mums išsigelbėti save'? kuždėję maištingi elementai. 'Praeitis bus užmiršta, bus surengtas dirbtinas teismas,' jie jam pasakę, 'ir būsi išteisintas ir paskirtas aukštom vieton. Tada mes būsime kartu, kaip ir praeityje, ir daužysime komunistinę valdžią, kaip kad daužėm carizmą.'" Bet šis planas taipgi neišdegė, ir Savinkovas žuvo būdamas Sovietų kaliniu.

Šviesoj šio pasitaikiusio istorijos trupčiuko, svarbu pažiūrėti į sąrašą visų tų, kurie buvo teisiami ir Sovietų valdžios sušaudyti. Paaiški, kad visi, be išimties, buvo nariais opozicinių grupių net prieš 1917 metus, ir kad jie organizavosi dar 1918 metais, pirma viešai, o paskui slaptai, trukdyti ekonominei ir politinei sistemai, įsteigtai Leninо, o paskui vykdomai Stalino. Trockis nebuvo "senu bolševiku." Jis buvo nutraukęs ryšius su Leninu 1907 metais, ir Leninas per metų metus vedė su juo griežtą, o kartais net atkaklią polemiką. Trockis stojo bolševikų partijon tiktai rugpiūčio mėn., 1917 metais, ir dar pirmais revoliucijos metais vedė sistematišką kovą su Leninu ir centraliniu komitetu valstiečių, užsieninės prekybos ir kitais klausimais. Prie jo klyjavosi Zinovjevas, Kamenevas, Bucharinas ir kiti (kurie figūravo teisme). Kada jie pamatė, kad jie negali su savo taktika pasirodyti viešai, jie slaptai organizavosi pučui. 1924 metais, kaip Churchill parodo, Trockis ir Kamenevas, kalbėdami tos grupės vardu, kreipėsi prie Savinkovo prašydami padėti jiems užgriebti valdžią ir pakeisti jos kryptį.

Bucharino parodymai pastarajam teisme tą patvirtino. Busharinas pasakė: "Jei mano programą suformuluoti praktiškai, ji bus valstybinis kapitalizmas. Individualus, gerai pasilaikantis mužikas, prašalinimas kolektyvio ūkio, nusileidimas užsienio kapitalui, atsižadėjimas valdiško monopolio prekyboj, ir, to rezultate, sukapitalistinimas šalies." Tas patvirtina Churchill'o raportą, kad Savinkovui buvo siūloma proga dirbti su "sveiko proto elementais."

Mr. Churchill'o apibudinimas Savinkovo gyvenimo duoda atsakymą tiems, kurie klausia: "Ar galėtų tas, kuris kovojo už revoliuciją, dirbti išvieno su Sovietų priešais?" Savinkovas buvo dvasia užpakalyje interventų armijų. Vyriausiu jo tikslu buvo sunaikinti leninistinę valdžią. Ne veltui birželio mėn., 1924 metais, keletą mėnesių po Lenino mirties, Trockis ir Kamenevas kvietė jį grįžti Rusijon ir padėti "sudaužyti komunistinę tyroniją." Jie žinojo, kad jis yra geras teroristas, ir atrodo, kad jie iš jo tokios pagelbos ir norėjo, nes, kaip jie jam sakė, "pasipriešinimas ginklams dabar visai neįmanomas."

Laiškai

Gerbiama Liaudies Balso Redakcija:

Kiek man atrodo, laikraštį tankinti nėra reikalo. Būtų geriau, kad eitų kartą per savaitę ir dėtų daugiau paveikslų ir talpintų daugiau pasaulinių žinių. Man teko nugirsti keletą draugų sakant, kad jei bus prenumerata pakelta iki trijų dolerių, o prie to dar tiek auku, tai reikės nuo jo atsisakyti ir imti dienraštį, nes tiek pat kainuoja. Taigi, atsargiai, draugai.

Draugiškai,

J. Griška

Hudson, Ont.

* * * * *

Gerbiama Liaudies Balso Redakcija:

Liaudies Balse pastebėjau, kad Liaudies Balso skaitytojai pageidauja, kad jis išeitų du kartu į sąvaitę. Tas labai girtina. Aš irgi sutinku, kad Liaudies Balsas išeitų ne tik du kartu į sąvaitę, bet kad mus atlankytų kas dieną. Į sąvaitę vieną kartą leidžiant dabartiniu momentu labai ilgu laukti žinių. Labai reikalinga, kad išeitų nors du kartu.

Linkiu Liaudies Balsui kuogeriausio pasisekimo.

C. Mark

Sturdee, B. C.

* * * * *

Gerbiama Liaudies Balso Redakcija:

Su šiuo laišku išreikšdamas savo nuomonę per vienintėlį mūsų laikraštį Kanadoje—Liaudies Balsą, kurs yra brangus lietuvių draugas ir svečias, nuoširdžiai pritariu jo tankinimui ir linkiu geriausio pasisekimo.

Su šiuomi laišku prisiunčiu $2.00. Vienas doleris už mano prenumeratą, o antras nuo draugo J. Sravinskio auka.

Linkiu, kad jis pradėtų mus lankyti kas dieną.

A. Lausevič

Sturgeon River Gold Mines, Ont.

* * * * *

Gerbiama Liaudies Balso Redakcija:

Šiame laiške siunčiame $4.88. Tai likęs pelnas nuo vakarienės rengtos kovo 5 dieną, Liaudies Balso ir Chicagos Midwest Daily Record naudai. Rengė ALD LD 52 kuopa ir LDS 21 kuopa.

Draugiškai,

J. Ginaitis
Komisijos Narys

Detroit, Mich.

* * * * *

Gerbiama Liaudies Balso Redakcija:

Čia prisiunčiu $4.00. Tai bus prenumerata 1938 metams, o likusius paaukoju laikraščio palaikymui.

Pastabos

Jau virš 3,000 Toronto, McGill (Montreale) ir Manitobos universitetų studentų pasirašė po peticija, kad federalė valdžia panaikintų Duplesio valdžios įvestą "padlock" įstatymą. Nemažas skaičius profesorių taipgi pasirašė po ta peticija.

Blaiviau protaujanti žmonės tame įstatyme mato fašizmo diegus.

Reikia daugiau reikalavimų. Tas įstatymas turi būti panaikintas.

* * * * *

Daily Clarion praneša, kad draugas Tim Buck sugrįžta. Toronte bus apie balandžio 15. Partijos organizacijos rengiasi prie didelio mitingo del jo sutikimo.

Per kelius paskutinius mėnesius draugas Tim Buck buvo Francijoj, Ispanijoj ir Sovietų Sąjungoj. Sovietų Sąjungoj būdamas sekė bucharineičių ir trockistų teismą.

Jis parveš daug svarbių faktų apie Europą ir SSRS, taipgi apie tuos išsigimėlius, kurie buvo teisiami.

* * * * *

Kaip kiekvieną Kanados lietuvių pasisekimą Naujienų ir Vienybės korespondentai sutinka su biauriausiais šmeižtais, taip ir šiuo kartu, pradėjus diskusuoti Liaudies Balso dažninimą, sukruto šnypšti visokiais balsais.

Bet šmeižtai nueis ant vėjo ir šiuo sykiu.

* * * *

Kanados lietuviai gausiai remia kovotojus už demokratiją. Pavyzdžiui, šiais metais per Liaudies Balsą Mackenzie-Papineau Draugų Komitetui įteikė jau virš $100.

Tai dar ne viskas. Kai kurios kolonijos įteikė vietiniams komitetams. Galima sakyti, kad bendrai įteikė apie porą šimtų dolerių.

* * * * *

Torontan buvo atsibaladojęs Kerenskis. Jis, kaip ir Grigaitis, trumpai ir storai pasakė, kad bolševizmas Sovietų Sąjungoj "baigia smukti."

Grigaitis taip pranašauja jau per 20 metų, bet tos pranašystės neišsipildė. Neišsipildys ir Kerenskio.

* * * * *

Naujieniečiai Toronto Lietuvių Komitetą Lietuvoj Demokratijai Atsteigti vadina komunistiniu.

Vadinasi, ir draugas Paulius, SLA kuopos narys, sulyg jų, turėtų būti komunistas.

Nežiūrint to, kad SLA ir socialdemokratų oficialūs atstovai pasitraukė, komitetas vistiek susideda iš įvairių įsitikinimų žmonių. Paulius, Petravičius, taipgi kiti nepartiniai žmonės atstovauja daugiau savų simpatikų, negu Frenzelis ir Jokubynas atstovavo.

Frenzelio ir Jokubyno pasitraukimas komiteto nenusilpnino, o sutvirtino, nes jų vietoj stojo nuoširdūs demokratijos gynėjai.

* * * * *

Vienybė sapalioja, kad draugas K. Kilikevičius pabėgo iš Montrealo nešdamas "kudašių" nuo Duplesio "padlock" įstatymo.

Tysliavos organui reiks rausti, jei jis supranta, kad meluoti gėda, kuomet draugas sugrįš į Montrealą ir dirbs tą patį darbą, kokį dirbo pirmiau.

* * * *

Lietuviška patarlė sako, kad žmogus žmogų ėda, kaip žuvis žuvį. Panašiai lietuvis ėda lietuvį. Skaitant Naujienas ir Vienybę net biauru darosi. Laimė, kad Kanadoj šiuo laiku fašistai dar neturi galios. Tų laikraščių "pisoriai" savo raštais išdavinėtų žvalgybai visus veiklesnius draugus.

J. Yla

Kaslink Liaudies Balso patankinimo, nuo savęs patarčiau tankinti. Gal bus galima jį išlaikyti.

Pasilieku su gerais linkėjimais,

Karal Krauzen

Detroit, Mich.

* * * * *

Gerbiama Administracija:

Ačiū, kad pranešėt, jog mano prenumeratą pasibaigus, nes aš nežinojau. Pamiršau, kada man užrašė. Matote, pernai Matulaitytė ir Kerbelis sudėjo po dolerį ir užprenumeravo. Už tai jiems labai ačiū. Aš senas žmogus ir buvau bedarbis 5 metus, tai neturėjau kuo užsiprenumeruoti ir neturėjau jokio laikraščio. Dabar turiu neva darbą ir gaunu 15 dolerių į mėnesį, tai pats užsimoku už Liaudies Balsą. Prisiunčiu du doleriu.

John Davis

Montreal, Que.

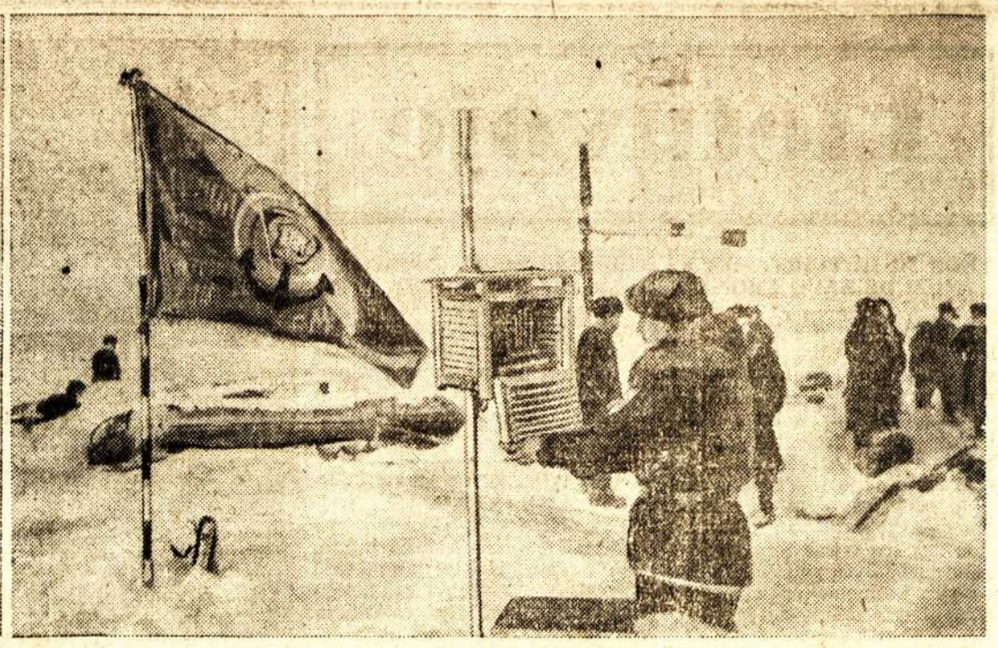

Kaip jau buvo rašyta, Šiaurės Polio kempė su 4 mokslininkais jau pargabenta Sovietų Sąjungon, tačiau ji dar ne visai užmiršta, apie ją dar ir dabar kalba ir rašo, nes ji turėjo didelę mokslinę reikšmę. Šie paveikslai parodo tuos momentus, kada prie kempės prisiartino gelbėjimo ekspedicija. Kairėj—keturi Šiaurės Polio kempės gyventojai, Papaninas, Krenkelis, Fedorovas ir Širšovas, sveikina SSRS laivą Taimyr, pamatę jį besiartinant prie jų. Viduriniame paveiksle (priešakyje) SSRS lakūnas Vlasov kalbasi su Papaninu ir Taimyr kapitonu, o kiek toliau matyti kiti žiemavotojai. Dešinėj—ziemavotojai ir gelbėtojai rengiasi kraustytis.

Kraujo Perliejimo į Kitus Kūnus Vystymasis

Senovės gydytojai nežinojo, kad kraujas cirkuliuoja žmonių ir gyvulių organizmuose, bet manė, kad tik taip sau organizmuose permirkęs kaip koks vanduo molyje. Iki nebuvo atrasta kraujo cirkuliacijos, nebuvo galvojama ir apie kokius nors perliejimus. Tik septynioliktame amžiuje buvo atrasta, kad kraujas cirkuliuoja ir 1657 metais Londone buvo padarytas pirmas kraujo perliejimas į kitą kūną. Tas ir padrąsino viso pasaulio gydytojus pradėti naudoti žmonių kraują kaipo mediciną.

Tačiau pirmose dienose šis medicinos metodas sutiko daugybę sunkumų. Pirmiausia tai, kad po Londono mėginimo neatsirado daugiau žmonių, kurie sutiktų duoti savo kraujo ligoniams ir tie perliejimai buvo labai netobuli. Reikėjo griebtis kitokių priemonių. Pradėta naudoti gyvulių kraujas. Pirmutiniam tokiam kraujo perliejime buvo paimta iš avies 9 uncijos kraujo ir perlieta į vaikino kūną, kitą kartą paimta 20 uncijų avies kraujo ir perlieta į kito žmogaus kūną.

Pirmutinėse dienose kraujo transfuzijos buvo labai netobulos. Naudodavo netobulas šmirkštynes, kurios buvo patobulintos tik 1818 metais. Tačiau vistiek perliejamas kraujas pagavęs šiek tiek oro sutirštėdavo — apkrekėdavo ir naujame kūne sukeldavo didelę reakciją. Tik 1902 metais tapo atrastas prietaisas, kuriuo sujungus dviejų kūnų arterijas kraujas galėjo laisvai tekėti iš vieno kūno į kitą, nesukrekėdamas ir nepadarydamas nemalonaus skausmo. Bet tas gaudavosi tik tada, kada į nusilpusį kūną buvo leidžiama reikiamos grupės kraujas.

Kraujo grupių pažinimas prasidėjo 1866 metais, bet labai siauroj nuovokoj. Tais laikais buvo pradedama vienos padermės gyvulių kraujas perlieti kitai gyvulių grupei. Dažnai pasitaikydavo, kad gavęs naujo kraujo gyvulys sutikdavo mirtį. Iš to ir išsivystė nuovoka apie kraujo grupes, bet tik 1902 metais galutinai buvo nustatyta, kad žmonių kraujas skiriasi į keturias grupes.

Kraujo perliejimas iš vieno kūno stačiai kitan nebuvo labai blogas metodas, tačiau nepraktiškas gyvenime. Mat tokiam atsitikime sunku buvo ant greitųjų rasti reikiamos grupės žmonių, sutinkančių aukuoti savo kraujo. Griebtasi ir vėl už šmirkštynės, kuri 1913 metais patobulinta taip, kad nesukeldavo gyslose skausmo, o sekančiais metais pradėta naudoti reikiami skysčiai (sodium citrate), apsaugojanti kraują nuo sukrekėjimo.

Nuo to laiko kraujo perliejimas pastatytas ant reikiamo pagrindo, tik sunkumai atsirado užtikti tuos, kurie duotų savo kraujo, o ypatingai kada greitai jo reikia.

Šiai spragai užkišti pradėjo darbuotis Sovietų Sąjungos mokslininkai. Pirmiausia Karchovo profesorius Schamovas padarė eksperimentą su šuniu. Jis paėmė negyvo šunies kraują ir suleido gyvam šuniui su dideliu pasisekimu. Tuo pasisekimu susidomėjo daktaras Judin ir pradėjo protauti, kodel to negalima padaryti su žmonėmis. Ir štai 1930 metais. kovo 23 dieną į Skifasovskio ligoninę Maskvoje atgabeno gyslas persipiovusį ir mėginusį nusižudyti inžinierių, kuris nerodė gyvybės ženkių. Nebuvo laiko ieškoti kraujo aukuotojų. Ligoninėje tuo laiku gulėjo prieš šešias valandas širdies liga miręs 60 metų žmogus. Daktaras Judin paėmė to negyvėlio kraujo ir su juo išgelbėjo beveik visą kraują praradusį inžinierių.

Iš šio atsitikimo pasimokinta, kad staiga mirčia mirusio kraujas ilgai pasilaiko skysčio pavidale ir kartais teka net iki 24 valandų po mirties. Daktaras Judin atkreipė domės į staiga mirusių žmonių kraują ir pradėjo jį palaikyti ilgesniam laikui. Dabar jei tik staiga miršta koks nors žmogus Sovietų sostinėje, jo kraujas paimamas, užprezervuojamas ir panaudojamas kur reikia. Juo aptarnaujama ne tik sostinė, bet jeigu yra reikalas orlaiviais perveža į visas Sovietų Sąjungos dalis. Gali nugabenti į Kiniją ir Afriką, be kraujo sugedimo.

Sovietų mokslininkų patyrimais pasinaudojo ir garsusis kanadietis daktaras Bethune. Jis tuos patyrimus parsivežė iš Sovietų Sąjungos ir nuvykęs Ispanijon įsteigė kraujo perliejimo punktus, kuriuose išgelbėta šimtai Ispanijos liaudies kovotojų gyvybių.

Musolinis Per 3 Dienas Gali Pastatyti 2,000,000 Vyrų

ROMA. — Italijos fašistai giriasi, kad jie turi jei ne stipriausią armiją Europoj, tai visgi gan didelę ir judrią. Sako, kad už trijų dienų nuo karo paskelbimo jau du milijonai fašistų būtų fronte ir pie 3,000 orlaivių temdytų Europos padangę. O toliau karui progresuojant, ducė į visą Italijos industrinį ir komercinį gyvenimą sukištų moteris, tokiu būdu frontui galėtų duoti septynis milijonus vyrų.

Taip pat Italija turinti užtektinai gerų plentų ir geležinkelių, nekurie turi net po keturis kelius ir visi vienu kartu gali būt naudojami. Į Vidužemio jūrą galinti paleisti 450,000 tonų karo laivyną. Orlaivių turinti 5,000, iš kuriu 3,000 kovos orlaiviai ir 2,000 yra transporto ir pagelbiniai.

Taipgi giriasi, kad per penkioliką metų egzistavęs fašizmas italuose sukėlęs kovos dvasią ir pasiaukavimą karui. Prie to, fašizmas darė Etiopijoj ir Ispanijoj savo militarinių teorijų patikrinimą. Užsienio tėmytojai sako, kad generolui Frankui Musolinis pasiuntė apie 2,000 karo orlaivių.

Vokietijoj Kiekvienas Daiktas Verčiamas Karo Įrankiu

BERLYNAS.—Vokietijos naziai ruošiasi totalitariniam karui, kuriame ne tik kiekvienas vokietys-vokietė, pradedant nuo kūdikių ir baigiant seneliais, privalės atlikti tam tikrą karo užduotį, bet ir kiekvienas gyvulys, mašina, žemė ir šiaip sau koksai daiktelis turės virsti visuotino karo dalimi. Pavyzdžiui, naziai skleidžia propagandą, kad vokietys daugiau neprivalo apie arklį manyti kaipo apie paprastą gyvulį, galintį traukti plūgą, arba nešti žmogų į medžioklę, bet kad tas arklys ant Vokietijos žemės pasirodė todel, kad jis reikalingas traukimui kanuolės, nešimui raitelio ir taip toliau. Tas pats ir su kitais daiktais: vokietys privalo žiūrėti į kiekvieną kviečio grūdą, kiekvieną namą, fabrikėlį arba šiaip kokį nors gamtos tvarinį, kaip į karo įrankius.

Fašistai dirba išsijuosę, kad visus žmones uždegus kariniu ūpu, jog išmušus mobilizacijos valandai kiekvienas žinotų savo pareigas; ko jis privalo griebtis ir kur eiti. Militariniai sluogsniai darbuojasi, kad į veiksmus įtraukus kiekvieną žmogų, o chemistai dirba net naktimis, kad išradus reikalingus produktus ir iš jų padarius baisiausius ginklus. Sako, kad tie chemistai yra išradę medžiagas padarymui dirbtinų miglų, po kuriomis gali paslėpti visą kariuomenės judėjimą. Taipgi plačiai kalbama apie ligų perų karą, baisius nuodingus gazus ir kitką.

Dabartiniu laiku naziai turi 600,000 reguliarinės armijos ir vieną milijoną pirmos klasės atsargoje, tačiau manoma, kad Hitleris galėtų į frontą mesti apie 12 milijonų vyrų.

SPĖLIOJA APIE RYTŲ FORTŲ ATSPARUMĄ

Lenkams privertus Lietuvą nusileisti ir priimti jų grobuoniškus reikalavimus, visoj Europoj pradėta kalbėti apie žengimą prie "Baltijos-Juodųjų Jūrų" ašies.

Su šiuo laikotarpiu prasideda kalbos ir apie misteriškas rytų "Maginot" fortų linijas, kurios tiesiasi palei visą Sovietų-Lenkijos rubežių, 875 mylių ilgyje. Šis rubežius atžymėtas dviem spygliuotų dratų tvoromis — viena Lenkijos, kita Sovietų Sąjungos pusėje, o viduryj 12 pėdų tarpeklis.

Kas link Sovietų Sąjungos apsigynimo priemonių, karo žinovai tikrų žinių neturi, tačiau mano, kad ši zona yra užtverta giliausiomis ir plačiausiomis fortifikacijomis. Manoma, kad militariniai spąstai, po žeme pakastos minos ir kitokios kliūtys apima net 90 mylių platumo parubežinę juostą. Sako, kad yra užmaskuota daug pelkių, liūnų ir kitokių klampynių, galinčių praryti ištisus pulkus. Nežiūrint kaip su šiomis kalbomis faktai yra sumaišyti, tačiau Sovietų pusėje tokių kliūčių egzistavimas militariniams žinovams atrodo tikrenybė, o Lenkijos pusėje, tai nieko nepaprasto. Daugelis yra linkę manyti, kad Sovietų Sąjungos vakarų rubežiai pereiti yra neįmanomi nė jokiom militarinėm jėgom. Apsigynimo priemones dalinai sustiprina ir pati geografinė padėtis, nes vietomis rubežius eina per ežerus, miškus, liūnus, pelkes, kur riaumoja europietiški bizonai ir vaikščioja meškos.

Jauni SSRS kareiviai skaito pranešimus apie trockistų ir bukariniečių teismo eigą.

Kanados Lietuvių Komunistų Kampelis

Kaip Mes Žiūrime į Demokratiją

Yra žmonių, kurie skelbia, kad komunistai pakeitė savo nusistatymą linkui buržuazinės demokratijos. Girdi, pirmiau smerkė, o dabar labai karštai gina, kovoja už ją. Delto tenka tarti kelius žodžius, kad atremti tokius neteisingus primetimus.

Komunistai ir pirmiau nekovojo prieš demokratiją. Ko jie siekė, tai kad ta demokratija būtų demokratija pilnoj to žodžio prasmėj. Ar reikia aiškinti, kad demokratinės valdžios biauriausiai persekiojo darbininkus? Juk ir Kanadoj, Beneto režimo laikais, darbininkų judėjimas už didesnį duonos kąsnį buvo kraujuose skandinamas. Ar maža visokių skerspainių darbininkams daro šiandien? O kaip su Duplesio "padlock" įstatymu?

Tuo pačiu laiku, kada komunistai kovojo už demokratijos praplėtimą, jie nurodinėjo, kad kol egzistuos privatinė nuosavybė, kol viešpataus išnaudojimo sistema, darbininkai savo kovų už duoną, už savo teises nepabaigs. Pavojus iš reakcininkų pusės, karų pavojus visuomet bus.

Ar dabar kitaip? Skirtumas tik tas, kad šiandien reikia kovoti jau ne už praplėtimą demokratijos, bet už jos likučių apgynimą nuo fašistinių užpuolikų. Šiandien eina mirtina kova už apgynimą to, kas buvo iškovota per kraują daug anksčiau.

Tačiau dar nereiškia, kad apgynimas demokratijos likučių jau galutinas žmonių išganymas. Anaiptol. Komunistai to nesakė ir nesakys. Kol nebus panaikinta kapitalistinė sistema, panaikinant privatine nuosavybę gamybos priemonėms, tol pavojus net ir menkiausiems demokratijos likučiams bus.

Jei komunistai šiandien to nesako, tai ne delto, kad jie būtų to atsižadėję, o delto, kad dabar svarbiouju uždaviniu prieš akis stovi ne socializmo steigimas, o kova su fašizmu, kova už išlaikymą taikos. Kokie žingsniai bus sekanti — gyvenimas parodys. Tuomet bus kalbama apie tuos. O kai ateis laikas eiti toliau—bus kalbama apie tai.

Nušokti vienu šuoliu į socializmą negalima. Iki to bus prieita—bus įvairių kovų. Kas nori eiti prie socializmo peršokant per tvorą—tas prie jo neprieis.

Taigi, kaip matote, komunistai nieko neišsižadėjo. Jei šiandien daugiau kalba apie demokratiją, tai todel, kad ji yra pavojuje. Jos apgynimas yra momento reikalu. Bet tas nereiškia, kad demokratijos ir taikos apgynimas jau galutinas žmonių išganymas.

Komunistas

Darbininkas ir Bedarbė

Kaip katė į kamarą
Grietinės palaižyti,
Bedarbė proletarą
Įjunko aplankyti.

Nors proletaras pyksta
Ir keikia vis labiau,
Bet ji vistiek atvyksta
Kas sykis dar tankiau

—Šalin tu man iš tako!
Sustok! Nelysk arčiau!—
Jai darbininkas sako,—
Išnyk iš čia greičiau!

Kad tu kur nors prasmegtum,
Išnyktum amžinai,
Kad kaip ugnyj' sudegtum,
Dingtų net pelenai!

Nesenai tu nurėdei
Mane beveik plikai,
Ragaišį tu suėdei,
O man nepalikai! . .

Vos spėjau atsikvėpti,
Bet šėpa dar tuščia;
Turiu tik sriubą srėbti,
O tu ir vėl jau čia!

Bedarbė jam taip tarė:
—Išnyksiu aš tada,
Daryk tu kaip padarė
Sovietų Sąjunga.

Bedarbė tavę kanda
Kol kapitalas bus,—
Nusuk tam smakui sprandą—
Bedarbė taipgi žus.

Raguotis

Skelbkitės Liaudies Balse

Visi biznieriai, kurie nori lietuvius turėti savo kostiumeriais, skelbiasi ir savo biznį garsina per Liaudies Balsą. Biznių skelbimas Liaudies Balse plačiai išgarsina bet kokį biznį, ar tai būtų krautuvė, mėsinė ar šiaip koks užsiėmimas, paskelbtas Liaudies Balse pagarsėja lietuvių tarpe ir visi lietuviai stengiasi tokį biznį palaikyti. Pasikalbėjus su tais, kurie Liaudies Balsui duoda savo skelbimus, tenka patirti jų pasitenkinimą ir užsiganėdinimą, kad pasiskelbė Liaudies Balse. Tie, kurie skelbiasi Liaudies Balse, turi daugiau lietuvių kostiumerių.

Kyla klausimas, kodel tuos biznierius lietuviai palaiko? Atsakymo nereiks ligai ieškoti—jis čia pat. Juk yra visiems aišku, kad Liaudies Balsas yra išlaikomas Kanados lietuvių ir todel kiekvienas lietuvis, pamatęs skelbimą Liaudies Balse, pajaučia simpatiją tam biznieriui ir jo įstaigai todel, kad supranta, jog skelbdamasis Liaudies Balse palaiko tą laikraštį, kurį jie išlaiko; taip ir susidaro noras tokį biznierių palaikyti, parodyti ir jam draugiškumą. Be to, Liaudies Balsas aplanko beveik visus Kanadoje esančius lietuvius ir todel skelbiamas Liaudies Balse biznis ar šiaip kokia įstaiga labai plačiai išsigarsina lietuvių tarpe.

Liaudies Balsas talpina visokius skelbimus už labai prieinamą kainą, nepalyginamai žemą sulig kitų laikraščių. Ir nuo tos žemos kainos dar duoda nulaidą dažniau skelbiantiems, ypatingai lietuviams ir Liaudies Balso skaitytojams.

Neatideliokite ir tuojau skelbkitės Liaudies Balse.

Z. J.

Draugo Alksnio Pagarbai Remia Ispanijos Kovotojus

WINNIPEG. — Draugo B. Alksnio pagarbai buvo išleista platinimui jo paveikslai, už kuriuos gautas pelnas skiriamas Ispanijos kovotojų parėmimui.

Tenka pažymėti, kad už tuos paveikslus po 50 centų paaukavo šie draugai: Rimkus, Puras, Steponavičius, Gudžiūnas. J. Radževičius, Urbonienė, Vidrukas, Jasilionis, C. Radzevičius, Gutauskas ir P. Motiejūnas. Visiems aukavusiems ir parėmusiems Ispanijos kovotojus tariame širdingą ačiū.

I. Š. K.

Geltonųjų Aitvarų Dvikova Ore

Anksti rytą penkiese nusikrapštome iki aerodromo. Angarai dar skęsta ryto prieblandoj. Virš lauko mažas rūkas. Lauke jau stovi pastatytos kelios mašinos, pasiruošusios startuoti. Aplink jas landžioja mechanikai. Keista, kad kinų aviacijoj beveik penkiasdešimts nuošimčių baltųjų. Kinų aviacija dar jauna ir savų lakūnų mažai teturi. Čia galima sutikti daugiausia amerikiečių, anglų ir sovietų lakūnus.

Bandau su vienu rusų lakūnu įsikalbėti. Jis jau tarnauja pas kinus šeštas mėnuo, bet smulkiau ką nors pasakot apie save nesutiko—tai kariška paslaptis. Kas kita su amerikiečiu. Jis atvirai nieko nenuslėpdamas pasipasakojo, kad čia gerai uždirbąs ir metams pasibaigus tikisi grįžti jei ne milijonieriumi, tai bent pasiturinčiu žmogumi.

Klausimas tik ar jis ištarnaus metus. Štai vakar vienas negrįžo, ištarnavęs tik penkias dienas.

Kaž kas man pasakojo, kad japonai blogi lakūnai. Tai netiesa. Jie skrenda laimėti ar mirti. Jeigu tenka nusileisti priešo teritorijoje, tai sunaikina lėktuvą ir sau pasidaro charakiri (persipiauna pilvą), kad tik nepatekti gyvam į nelaisvę. Jie žino, kad kinai nepasigailės ir pasistengs ant jo skūros "atsigrajyti" už nukankintus savo brolius ir seseris.

Kiek šiuo laiku kinai turi lėktuvų, negalima pasakyti. Kasdien daug sudūžta, kasdien daug naujų sumontuojama, kasdien daug naujų dalių iš Europos įvežama. Paklausti karininko, nedrįsau, nes dar ko gero mane šnipu paskaitytų, o tada jau nebūčiau garantuotas saugiu grįžimu į Europą.

Mums bebūnant aerodrome į orą pakilo penki bombnešiai, lydimi trijų naikintuvų, kad galėtų japonams už apykaklių pakratyti keletą "čemodanų."

Neramiai praslenka keletas valandų laukiant kąda sugrįš. Nervuojamės tik mes. Patys aviatoriai nė kiek nekreipia dėmesio. Pagaliau pasigirsta motorų užėsys. Išbėgam laukan. Nusileido tik šešios mašinos. Dvi negrįžo.

Negrįžo ir tas amerikietis, kuris prieš išskridimą pasakojo mums, kad kaip grįš į Ameriką, tai pasistatysiąs fain aerodinamišką lėktuvą! . . .

Vienas lakūnas papasakojo, kad jiems ką tik išskridus, apipuolė japonų naikintuvai. Sunki ir nelygi buvo kova. Bombonešiai negali kovoti su naikintuvais. Jie yra nejudrūs. Bet už pražudytas dvi mašinas buvo atkeršyta. Kinai numušė dvikovoj net keturias mašinas.

Lakūnai tik minutę kalbėjo apie žuvusius. Tuoj užmiršo ir pradėjo lošti kortomis. Reikia stebėtis, kaip greitai žmonės užsigrudina kare, kad net nebepastebi savo draugo mirties.

Vakare Hsian-Jang japonai pradėjo bombarduoti. Iš pradžių nukrito kelios bombos, uždegė kelius namus.

Žmonės ramiai stebi degančius namus, lyg čia būtų ne bombarduojamas miestas su keliasdešimt tūkstančių gyventojų, bet kalėdų eglutės su žvakėmis! . .

Naktį bombu kruša padidėjo Prasidėjo kaukimas sviedinių sprogimai, kulkosvaidžių klegesys, virš miesto pasikelia ugnies stulpai. Bombos laidoja tūkstančius žmonių, ramiai po dienos vargų miegojusius. Jie niekad nepabus ir nepajus, kad degąs namo sienojus spirgina kojas . . .

Gatvės nuklotos lavonais. Visur kraujas. Kelias išardytas, didžiausios duobės, pilnos lavonų, purvo ir sniego. O sniegas raudonas nuo kraujo, dar raudonesnis nuo degančių namų.

Šiurpus vaizdas. Ang galvos plaukai stojasi, kada į tave tiesia gislotas rankas, be kraujo lašo, pamėlynavęs, išbadėjęs ir utelių sugriauztas kinas. Jis negali paciti, nutraukta koja, gargaliuojančiu balsu prašo atitraukti jį į nuošalesnę vietą, kad nesumindžiotų kiti. Iš kojos pro skudurius teka sukrekėjęs kraujas ant purvino sniego. Po kelių valandų miestas virsta šiurpių griūvėsių kalnu.

Mus žurnalistus išgabeno į slėptuves, kur girdisi tik kartus patrankų dundėjimas.

Pro šalį pravažiuoja vežimas, aptaškytas kraujais, kaip mėšlas suversti sužeistieji. Jie dejuoja, kaukia, šaukia. Niekas nekreipia dėmesio. Dešiniame fronto sparne laučiama kapų ramybė. Patekėjusi saulė rado lavonais prigrūstas pelkes . . .

Čia ne gaisras, ne mažas konfliktas, ne karas, bet nelaimingųjų pragaras.

Viskas suardyta. sudraskyta, sulaužyta, medžiai išrauti, atrodo lyg pragaro viešpats perėjo per šią vietą. Būdami tame triukšme, mes manėme, kad ir Europa girdėjo sužeistųjų vaitojimus, granatų sprogimus. Dar ilgai man ausyse aidėjo šūviai ir sprogimai, vaikų klyksmas, o akyse neišnyko vis anas kinas su nutraukta koja, su ištysusiu veidu . . .

Kas dedasi japonų užimtose teritorijose? Japonai iš pradžių bandė atsišaukimais raminti gyventojus, bet tas nepadeda. Tada jie griebėsi "geresnių" priemonių: žudyti! žudyti! Jie nori išžudyti visus kinus, kad į jų vietą galėtų užveisti japonus.

Čia su žmogaus gyvybe nesiskaitoma. Tas pats kaip tarnaitei papiauti vištą. Kita tarnaitė verkia, plaudama viščiuką, o čia japonų kareivis ramiausiai mankštinasi su durtuvu ant gyvo taikinio. Kinų atmuštose vietose rasdavome prie stulpų pririštus kinus, mirtinai užbadytus durtuvais . . . Žvėriška, nežmoniška!

Sunku bus išnaikinti visus kinus, kurių čia yra tiek daug, kad jokia gyventojų registracija negali pagelbėti. Geltonieji vargšai gyvena visur: mūriniuose dangoraižiuose, gražiuose rūmuose, griūvėsiuose ir po tiltu ir laiveliuose ant vandens. Niekas nepajėgs pasakyti, kiek yra kinų. Juo labiau niekas nepajėgs nuslopinti visos tautos.

Gal pasiseks japonams laikinai okupuoti kelias provincijas, bet ateis diena, kada jie turės atsitraukti su dideliais nuostoliais iš visų užimtų teritorijų į savo salelę. Japonai bandė sukiršinti kinus viduje, bet tas jiems nepasisekė, nepasiseks ir kitas planas—užimti Kiniją.

Alg. Dainius
(Il. Pasaulis)

LAIŠKAI

Gerbiama Redakcija:

Mes, Vineland, Ont., apylinkėje gyvenantieji trys Liaudies Balso skaitytojai irgi pageidaujame, kad Liaudies Balsas mus atlankytų du kartu savaitėje. Laukiame, kad ir kiti skaitytojai pasisakytų savo nuomonę.

Parciškiame, kad toki žygį remsime sulyg savo išgalės.

Skaitytojas
Jurgis Ališauskas
Pijus Miscikas

Lietuvoje

VEDĖ IR KETVIRTĄ DIENĄ NUŽUDĖ SAVO ŽMONĄ

Šiauliai.—Kovo 1 dieną Šiaulėnų valsčiuje tūlas S. Visockis vedė Sinušaitę. Jaunieji vedybiniam gyvenimui bažnyčioje gavo palaiminimą. Po trijų dienų, kovo 4 dieną, beeidami pas jaunosios tėvus Dirželiškių miškelyje susiginčijo ir Visockis mirtinai peiliu savo žmoną subadė. Nuvežta jaunoji pas savo motiną mirė, o vyras taip pat mėgino nusižudyti, įsidrėskė peiliu, paskui kėsinosi pasikartį, bet buvo policijos sulaikytas.

NETOLI MARIJAMPOLĖS STATO ELEKTROS STOTĮ

Marijampolė. — Netoli Marijampolės, Puskelnių kaime, ant Šešupės kranto tūlas Endziulaitis ir Lapinskas budavoja naują elektros stotį. Puskelnių kaime ir dabar yra didokas tvenkinys ir vandens malūnas. Elektros stoties savininkai Švedijoje užpirko už 100,000 litų turbiną, kuri netrukus bus atgabenta Lietuvon. Stotis bus gana didelė ir kainuosianti apie 200,000 litų. Tikimasi, kad šių metų pabaigoj jau galėsianti Marijampolės miestui teikti elektros energiją.

VISAS ŠIAULIŲ MIESTAS STOVI ANT KAPINIŲ

Šiauliai. — Bevedant gatve kanalizaciją rasta dviejų žmonių kaukuolės ir 1799 metais išleistų Povilo Pirmojo kapeikų.

Prieš keletą metų, Višinskio gatvėje buvo rasta ištisos eilės karstų. O pereitais metais Vilniaus gatvės gale taip pat rasta palaidojimo žymių. Kadangi paminėtos vietos yra viena nuo kitos toli, tai susidaro įspūdis, kad visas Šiaulių miestas stovi ant kažkokių senovės kapinių ar didžiulio mūšio lauko.

NUŠOVĖ SAVO MYLIMĄJĄ IR PATS NUSIŽUDĖ

Alytus. — Seirijų valsčiuje, Streigiškių kaime tūlas darbininkas savo laiku tarnavo samdiniu pas Pr. Balutį, įsimylėjo į jo dukterį Mariją ir kalbino tekėti už jo. Bet jis buvo neturtingas, tai mergina už jo netekėjo. Kovo 4—5 d. naktį jis atvyko pas Balučius ir savo mylimąją lovoj gulinčią nušovė. Po to, nuėjęs pas artimiausią Balučių kaimyną Saveikonį, kur buvo palikęs arklį su vežimu, pats nusišovė.

Šūviai buvo taiklūs, nes tą pačią naktį abu mirė.

ŽEMAITIS PADAREĘS DIDELĮ IŠRADIMĄ

Skuodas. — Mažeikių apskrities, Ylakių valsčiaus gyventojas Juozas Normantas padaręs ar padarys malūnuose didelę "revoliuciją." Tačiau jau dabar teigiama, kad šis žemaitiškas malūninininkas padaręs didžiai vertingą išradimą—tai naujas girnas.

Naujos girnos yra špižinės, sveria 22 centnerius, niekad jas nereikėsią kapinti ir lengvai eisiančios į darbą. Tas girnas nuliejo vienas Klaipėdos fabrikas. Dar su jomis nemalė, bet yra teigiama, kad prieš šį žemaitį nusilenksiąs visas pasaulis.

"GINKLUOJASI" PRIEŠ LENKUS

"Iliustruotas Pasaulis" rašo: "Alksnėnų Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius artimiausiu laiku statys gražų Vilniaus kryžių."

Tai paskutinis išradimas prieš lenkus ir jis labai plečiamas visoj Lietuvoj.

PAGRAŽINS ZARASŲ MIESTĄ

Zarasai šiais metais ruošiasi prie nepaprastų pagražinimo darbų. Mat norima Zarasus paversti didele vasarojimo vieta. Netoli miesto centro statoma didžiulė prieplauka, kurioj apsistos pasivažinėjimo laiveliai. Iš pagrindų kultūrinama ežere esanti liepų sala. Ji trumpu laiku bus paversta parku. Čia jau įrengta ledaunė ir netrukus bus pastatytas gražus stilingas pavilijonas, kuriame vasaros laiku zarasiečiai galės atvėsti, gauti šalto gėrimo. Šale pavilijono rengiama plukta aikštelė, kurioje bus patogu pasišokti. Visa sala bus išvedžiota žvyriuotais takeliais, taigi, iš iki šiol buvusių "džiuglių" ji virs gražiu parku — vienu mėgiamiausiu kampeliu. Tarp salos ir miesto plaukios dideli laiveliai.

Miesto centre didinama ir gražinama buvusi aikštė. Ji bus išvedžiota naujais takais, susilauks naujų gražių suolų ir gėlynų. Aikštės išgražinimui iš architektų ir menininkų sudaryta komisija, kuri planuos kaip Zarasus paversti į vieną gražiausių vietų.

KAIP AUKLĖJAMAS BETURČIŲ JAUNIMAS

Marijampolė. — Nežiūrint to, kad kasmet iš Marijampolės į Kalnaberžę išvežama po keletą mokyklinio amžiaus vaikų, jų chuliganizmas čia nė kiek nemažėja. Dažnai 10—14 metų berniukai bėgioja po gatves, kabinėja praeivius, purvu drabsto moteris, vagiliauja ir viešose vietose keikiasi pačiais parinkčiausiais keiksmais. Negana to, pasitaiko, kad 10—12 metų mergaitės ir 12—16 metų berniukai jau pradedą lytinį gyvenimą. Tai vis neturtingų tamsių tėvų vaikai, kurie į vaikų auklėjimą nieko gero neįneša, kaip girtuokliavimą ir muštynes. Yra ir tokių tėvų, kurie didžiuojasi, kad jų 12—14 metų berniukai jau sugeba "vilioti" mergaites.

Kartkartėmis ir policija įsikiša į šitą "auklėjimą" ir pabando savus "metodus." Tačiau vis nieko neišeina, nes vaikų auklėjimu nesirūpina visuomenė.

Na, o Marijampolė skaitosi vienu iš švenčiausių Lietuvos miestų, nes niekur kitur nėra tiek vienuolynų, kaip čia.

UŽ PALAIDO DVARININKO NUŠOVIMĄ GAVO 4 METUS

Kovo 7 dieną Kauno apygardos teisme buvo nagrinėjama nepaprasta byla, kurios sekti susirinko žymesnės Kauno poniutės ir aristokratiškas luomas. Šį kartą kaltinamųjų suolan atsisėdo dviejų vaikų motina, 25 metų amžiaus, bet jau penkis abortus turėjus tūla Angelė.

Bylos užuomazga tokia: Prieš kurį laiką Angelė persiskyrė su savo vyru, paliko du mažamečius vaikus ir susidraugavo su Lietuvos banko Tauragės skyriaus buhalteriu, nuo Panevėžio kilusiu dvarininku Peškevičium.

Kaip liudininkai liudija, dvarininkas labai nervindavęsis del Angelės pasirodymo prie jo viešai. Gal del šių priežasčių ji išvažiavo Kaunan, iš kur palaikė su Peškevičium santykius, bet gyveno gana skurdžiai. Peškevičius ją šelpęs. Šale to Angelė Kaune užmezgus plačią pažintį, dažnai lankė kavines, restoranus ir vienam menininkui pradėjus pozuoti.

Dažnai atvykdavus ir į Tauragę. Peškevičius ją paremdavęs medžiagiškai, ir skatindavęs išvažiuoti iš Tauragės, bet ši pageidavus jungtuvių. Vietoje jungtuvių Peškevičius liepdavęs jai grįžti pas pirmąjį vyrą.

Pagaliau, Peškevičius pasiliuosavo iš Lietuvos banko ir gavo tarnybą ūkio banke, iš kur būtų buvęs komandiruojamas į Belgiją. Tačiau dar užsuko Kaunan į Angelės būtą. Sako, kad čia Angelė primėtinėjus, jog viską žinanti ir ant galo dviems šūviais nušovė palaidą gyvenimą vedusį dvarininką. Taip policija atvykus rado negyvą, nuogą, drobule pridengtą Peškevičių.

Laike tardymo kaltinamoji prisipažino, jog tai padariusi viską iškalno apgalvotai, o stojus teisman sakė, kad tai dariusi tekėdama gauti kuosunkiausią bausmę, nes be Peškevičiaus negalinti gyventi, todel norinti mirti. Teismo pradžioje sakėsi, jog tai nušovusi iš netyčių, o ant pabaigos nurodė net keturis nužudymo motyvus: melavęs jai; apgaudinėjęs; norėjęs išvykti į užsienį; pataręs grįžti pas vyrą.

Kaltinamoji buvo ištekėjus būdama jauna, baigusi gimnazijos keturias klases, paeinanti iš neturtingos šeimynos, o nušautasis Peškevičius dvarininkas, Vakarų Europoj studijavęs komercinius mokslus. Ji atrasta kalta ir nubausta keturiais metais sunkiųjų darbų kalėjimo.

DAUŽO ŽYDŲ ANTKAPIUS

Šiauliai.—Žydų kapinėse rasta išvartyta 12 paminklų ir antkapių. Paminklai labai brangūs ir visi šlipuoto akmens ar marmuro. Du paminklai visai sudaužyti. Apie tai pranešta policijai, kuri veda stropių tardymą. Šiaulių žydų tarpe didelis pasipiktinimas.

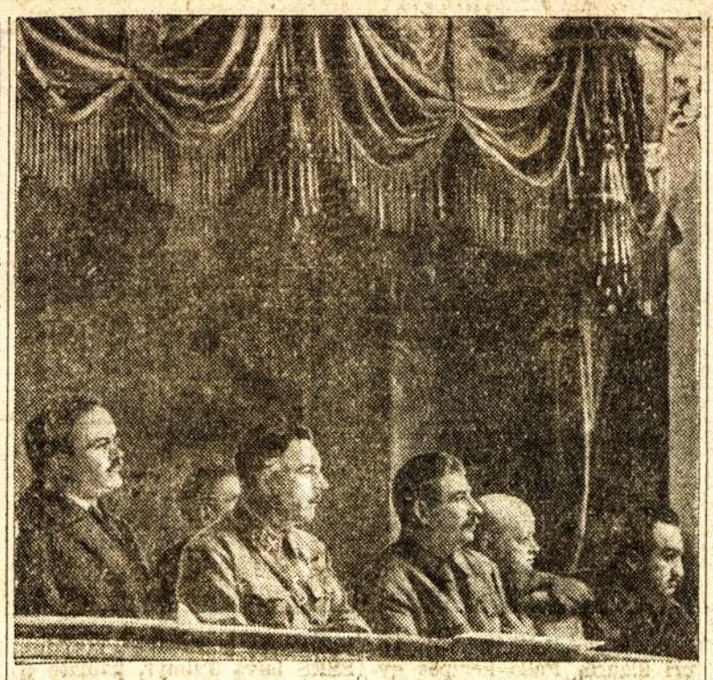

MOLOTOVAS, VOROŠILOVAS, STALINAS ir kiti SSRS vadai Didžiajame Maskvos Teatre laikę Raudonosios Armijos 20 metų sukaktuvių minėjimo. Raudonosios Armijos sukaktuvės Sovietų Sąjungoj buvo labai entuziastiškai paminėtos, nes ji yra saugotoja visų SSRS žmonių laimėjimų.

Kaip Du Tvarkdariai "Tardė" Nekaltą Mergaitę

Pasvalio valsčiuje, Stačiūnų kaime gyvena pasiturinti ūkininkė Morta Rauduvienė. Neturėdama savos šeimos, ūkio darbams samdosi net kelis tarnus.

Kartą Rauduvienei iš spintos dingo 100 litų. Nukentėjusi įtarė, kad tą šimtą litų bus pavogusi prieš keturis metus pasamdyta ir iki šiol ištikima buvusi tarnaitė Ona Stankevičiūtė. Rauduvienė merginą įkalbinėjo prisipažinti, o jai neprisipažinus pranešė Pasvalio policijai. Tuojau ir pribuvo pas Rauduvienę du inkvizitoriai, Lapienis su Bieliausku. Rauduvienė pirma svečius gerai pavaišino, o šie tuojau pradėjo "kvotą." Lapienis mergaitę griebė už plaukų, galvą prilenkęs suspaudė tarp savo kojų ir nusijuosęs šikšninį diržą pradėjo skaityti smūgius. Bieliauskas tuo laiku iš lauko atsinešė storą pantį, jį suvilgė ir stojo Lapieniui į talką. Mušamoji klykė ir šaukėsi šventųjų pagelbos. Kai mušimas nedavė norimų rezultatų, Bieliauskas susirado kietas vadeles, jas suvilgė ir pakaitomis mušė merginą iki ji neva prisipažino. Vos paeinančią merginą inkvizitoriai nusitempę į tvartą, kur mergina neva ieškojo pinigų, bet nerado. Tada mušeikos atsitempė merginą į vidų ir mušė tol, kol pastaroji visai apalpo.

Mergaitės riksmą girdėjęs ir jos kančių sujaudintas tarnas apie įvykį pranešė kaimynui prašydamas, kad pastarasis praneštų mušamosios tėvams.

Sekantį rytą pas Rauduvienę atvyko sumuštosios merginos tėvas Stankevičius, kuris atrado čia vėl grįžusius Lapieni su Bieliausku. Stankevičius savo dukterį norėjo vežtis namo, bet inkvizitoriai neleido su ja pasimatyti—esą ji pavogus šeiminkės 100 litų ir už tai areštuota. Tačiau už kelių valandų inkvizitoriai išvažiavo be merginos. Tėvas paėmęs dukterį nusivežė pas Pasvalio gydytoją, kuris apžiūrėjęs konstatavo, kad sumušimas yra didelis, mėlynės apima visą sėdimąją vietą ir tęsiasi iki kelių. Sumušimas suardė merginai nervus ir bent tris savaites ji negalėjo atsisėsti.

Už šį smurtą Panevėžio apygardos teisme įvyko byla. Kaltinamieji inkvizitoriai teisinosi, kad jie nemušę, o padarę apklausinėjimą ir išgavę merginos prisipažinimą, o merginą sumušęs jos tėvas. Bet liūdininkai nurodė priešingai. To rezultate abu inkvizitoriai gavo po pusantrų metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

Lietuvos Spauda Slėpė Lietuvai Buvusį Pavojų

Šiomis dienomis atėjusieji pačiu pavojingiausiu laikotarpiu spausdintieji Lietuvos laikraščiai gali nepaprastai nustebinti visą pasaulį. Kas įdomiausia tai, kad kada kovo 17, 18 ir 19 dienomis viso pasaulio laikraščiuose stambiomis antraštėmis mirgėjo Lietuvos-Lenkijos klausimas, tai Lietuvos spaudoje tam tikslui buvo mažiau vietos pašvęsta, negu Italijos-Abisinijos karo laiku aprašymui apie negusą.

Ir dar kas keisčiausia, kad ir tos trumpos žinutės buvo paduodamos ne iš vyriausybės įstaigų, bet daugiausia iš Paryžiaus. Arba, kitaip sakant, Paryžiaus žinių agentūros ir spauda padavinėjo Kauno laikraščiams žinias kas girdėti Kaune. Tačiau labai nežymiai buvo žymima, kad Lenkija Lietuvai įteikusi notą, kurioje reikalaujama santykių užmezgimo, o apie Lenkijos koncentravimą kariuomenės mažai kur prisiminta. O apie Lietuvos liaudies atsiliepimą tuo klausimu nė žodelio.

Iš to matosi, kad Lietuvos valdžia smarkiai cenzūravo laikraščius ir tiksliai slėpė nuo žmonių akiu apie Lietuvos nepriklausomybei susidariusį pavojų. Tas dar kartą parodo, kad Lietuvos žmonės skaitydami Lietuvos laikraščius negali žinoti, kas dedasi šalies viduje.

KAIP KARTAIS PAMYLUOJAMI AMERIKONAI

Pajevonio miestelio gyventojas, nesenai grįžęs iš Amerikos Mickevičius, grįždamas iš Vilkaviškio užsuko pas savo pažįstamą į Virbali ir užėjo į traktieriu pasivaišinti.

Traktieriuje susidarė didesnė grupė vyrų, kurie gėrė ir valgė už Mickevičiaus pinigus. Rengiantis namo tūlas Tiškus su Norkum pradėjo dėkoti Mickevičiui už "fundą," o atsisveikindami bučiuotis. Bučiavo taip meiliai, kad Mickevičius nė nepajuto, kai iš jo kišenės ištraukė 980 dolerių. Pagrobtus pinigus paslėpė žemėje, bet policijai pavyko surasti.

Marijampolės apygardos teismas Tiškų nubaudė dviejais metais sunkiųjų darbų kalėjimo O Norkų vieneriais metais paprasto kalėjimo.

SUČIUPO DAUG DEGTINDARIŲ

Šiomis dienomis Aukštosios Panemunės valsčiuje policija sučiupo nemaža degtindarių, būtent: Šlienavos kaime Bieliausko seklyčioje bravorą, Piliuonos kaime pas Kriaučiūną Kasparą naminės degtinės ir pas Strašinskienę Marę užraugtą brogą "cukrinei" varyti. Mozūrų kaimes pas Pečkienę rasta 16 litrų naminės degtinės, Guogų kaime pas Tamošiūną rasta bravoras ir Jėsios kaime pas Mieliauską "šarmalako."

Rasti įrankiai ir degtinė konfiskuota, o nusikaltėliams už gaminimą degtinės keliamos bylos.

RŪPINASI PLYTINIŲ STATYBA

Kaunas.—Kaip tenka patirti plytines rengiasi statyti Telšių miesto, Biržų miesto ir Panevėžio apskrities savivaldybės. Biržu savivaldybė jau surinko pasiūlymus dideliam plytų fabrikui, kuriame manoma pagaminti 2—3 milijonus plytų. Plungėje didelę plytinę žada statyti inžinierius Pabedinskas su kun. Pukiu.

Be to, daugelis biznierių rūpinasi pastatyti eternito—dengiamosios medžiagos fabriką. Ligšiol eternitą gabena iš užsienio ir moka aukštas kainas.

Sovietų Sąjungoj yra nemažas skaičius Ispanijos liaudies vaikų, karo našlaičių. Šiame paveiksle matome grupę tų vaikučių—pionierių laikant savo susirinkimą viename specialiai Ispanijos našlaičiams pavestame name. Ką jie diskusuoja? Veikiausiai apie tėvų šalį, kuri užpulta fašistinių gaujų.

Kas Kiek iš Amerikiečių Parėmė Liaudies Balsą

(Tąsa)

Norwood, Mass.—Manau, kad nepadarysiu klaidos sakydamas, jog niekur nėra taip arti miestai prie vienas kito, kaip Massachusets valstijoje. Štai, važiuojant iš Lawrence į Norwood prisiėjo nuvažiuoti tik apie 45 mylios, tačiau tam tarpe teko pervažiuoti apie dideli pustuzinį diktokų miestelių ir didžiulį Bostoną.

Be to, šalies scenerijos tikrai viliojančios kiekvieno keleivio akį. Išvažiavus iš Lawrence nesiranda didelių kalnų, bet pasitaiko aukštai pakilusių lygumų, nuo kurių matosi už keliasdešimts mylių į vakarus stuksantieji kalnai, tarp jų ir didžiulis Mashusets kalnas, turintis virš 2,000 pėdų aukščio. Farmos šioj apylinkėj retenybė, o tik miškai primenanti Lietuvos miškus, ganyklos, kalneliai, dažnai pasitaikantieji ežerai, upės ir paskui daugybė miestelių ir miestų. Išrodo, kad tirštai apgyventa Massachusets valstija randasi it kokiame parke.

Dar vienas dalykas, tai susisiekimo patogumas ir pigumas. Tačiau visas susisiekimo mazgas randasi Bostone. Dažnai pasitaiko netoli vienas kito esančių miestelių, bet norint nuvažiuoti tenka daryti dideli trikampį, važiuoti į Bostoną, o iš ten gauti kokią nors susisiekimo priemonę į Bostoną. Tad važinėjant po Massachusets valstiją Bostonas būna dažnas sustojimo punktas. Bet šiuo kartu, ačiū draugei Lukienei, apskričio sekretorei, už gerą maršruto sutvarkymą, per Bostoną teko pervažiuoti tik vieną kartą ir nepoilgam vėl į jį sugrįžti.

Vieno dalyko Bostonas neturi, tai centralinės stoties, kaip kiti miestai turi. Vietoj vienos yra dvi: viena šiaurinėje miesto dalyje, o kita pietinėje, tarp kurių susisiekimą palaiko eleveitoriai (virš gatvių einantieji traukiniai). Tad važiuojantiems iš šiaurės į pietus arba atbulai beveik visuomet prisieina padaryti šis "tripas." Taipgi lokaliniai autobusai irgi nevažiuoja į miesto centrą, bet sustoja prie pirmos miesto traukinių stoties, iš kur keleiviai sėda į traukinį ir važiuoja kur reikia. Aukštai iškeltieji geležinkeliai yra patogūs trafiko atžvilgiu—nieko jie nekliudo, niekas ir jiems nepastoja kelio, bet palei tą geležinkelį gyvenantiems žmonėms bene bus įkiriausias daiktas. Mat jie pravesti sulyg antru arba sulyg trečiu aukštu ir dažnai traukiniai praeina pro gyvenamų namų langus ir kaip kur dar staigiai sukasi. Išrodo, kad kaip tyčia taip pravesti kad apsupamų namų gyventojams neduotų ramybės. Suprantama, tokių technikos padarinių yra ne tik Bostone, bet New Yorke, Philadelphijoj ir kituose didesniuose miestuose.

Norwood pusėtinai švarus, turintis apie 40,000 gyventojų miestas. Jis randasi apie 15 mylių į pietus nuo Bostono. Lietuvių randasi keliolika šimtų. Progresyvių labai daug . . . Darbininkiškas judėjimas pusėtinai stiprus.

Čionai draugai tik prieš porą dienų buvo turėję didelį susirinkimą, tad kanadiečių reikalams aptarti sušaukė tik paprastą veiklių draugų susirinkimą, kuriame didesnė dalis dalyvavo draugių moterų. Draugėms ir draugams ilgai aiškintis neteko, suprato reikalą ir Liaudies Balsą parėmė su $14.00, tai yra $4.50 suaukavo ir $9.50 sumokėjo už prenumeratas.

Šioje kolonijoje yra gerų veikėjų. Pavyzdžiui, dažnai spaudoj girdimi draugai Grybai, Galgauskai, Sarapai, Krasauskai ir kiti. Ypatingai į mane atydą atkreipė amerikiečiai biznieriai, nes daug jų supranta kokiai klasei jie priklauso ir kieno reikalus turi ginti. Nors apie juos teks parašyti atskirą temą ir paaiškinti Kanados lietuviams bet šį kartą turiu priminti, kad daugelis iš jų gausiai remia darbininkiško judėjimo reikalus. Štai šios kolonijos biznierius draugas Krasauskas, jau porą kartų mane nuvežė iš Norwood į Bridgewater, nežiūrint, kad jis turi daug savų reikalų. Draugams Krasauskams, Grybams, Sarapams, Galgauskams ir kitiems tariu širdingą ačiū.

Bidgewater, Mass. — Apie 10,000 gyventojų turintis miestas. Tarp daugybės Massachusets didelių ir mažų miestų rodos yra nežymus amerikonų tarpe, bet labai žymus lietuvių dienyne. Mat čionaitiniai lietuviai yra pramoninkai. Jie turi išvystę nekokią tai vieno asmens reikalams pramonę, bet ant kooperatyvinių pagrindų didele čeverykų dirbtuvę. Del laiko stokos toje dirbtuvėje būti neteko, bet mačiau nemažą pastatą. Sako, kad praeitais metais ši kooperacija padariusi milijoną dolerių apyvartos. Ir dar kas charakteringa, kad šios kooperacijos daugelis narių yra labai aktyvūs darbininkiško judėjimo veikėjai. Kaip kas šią kooperaciją vadina net bolševikiška. Nežinau kiek tame tiesos, tačiau teko pastebėti, kad šie pramoninininkai daugumoj progresyviai žmonės ir nuoširdūs veikėjai. Taipgi čia nesiranda jokios lietuviškos bažnyčios, kas rodo kad pažangūs žmonės. Suprantama, kad kaip visur, taip ir čionai randasi visokių minčių žmonių, bet visgi reikia pripažinti jog nepažangūs elementai su daro mažumą. Jų išdirbystė irgi sutinka didelę konkurenciją ir sunkumus, tačiau jų išdirbtieji "Overglobe" čeverykai yra pagarsėję net už Massachusets valstijos ribų ir labai giriami.

Čionai teko apsistoti Washingtono gimimo dienoje, kada visoje Amerikoje buvo nedirbama diena. Tad draugai sušaukė susirinkimą 10 valandą ryte. Nežiūrint, kad dabartiniu laiku mažai darbo turi, Liaudies Balsą parėmė sekantieji draugai ir draugės: Kalvelis ir S. Kirslis paaukavo po $1.00; po 50 centų aukavo: G. Skerstonienė, V. Zmuidin, J. Karvelis ir I. Ramasevičius; po 25 centus aukavo: A. Deksnis, A. Beržinis, , J. Zmuidin Bros, Kundrotas, A. Miškinis, A. Kaspar, A. Mažiukna, A. Mastavičius, F. Kaziliūnas, K. Kalvelienė, K. Peslis, J. Krance ir Misevičius. Smulkiais surinkta $1.10. Viso $8.35.

Tad pabuvus apie keturias valandas šioj garsiojoj lietuvių kolonijoj teko atsisveikinti su draugais ir grįžti atgal į kitą didelę lietuvių koloniją Montello.

M. Guoba

(Bus daugiau)

AUKOS

Drg. Peter Urbant, Detroit, Mich., atsinaujindamas metams Liaudies Balso prenumeratą, paaukavo vieną dolerį.

Drg. Karol Krauzen, Detroit, Mich., atsinaujindamas metams Liaudies Balso prenumeratą, sulig dukart į sąvaitę, paaukojo vieną dolerį.

Drg. Matus Joe, Yorkton, Sask., atsinaujindamas Liaudies Balso prenumeratą, laikraščio reikalams paaukojo 50 centų.

PIPIRNIČIA

Lietuvos ministerių pirmininku paskirtas kunigas Mironas. Turbūt delto, kad Lietuvos valdžia elgtųsi pagal šventą raštą: kada Lenkijos ponai užduos per vieną žandą—atsuktų kitą.

* * * * *

Tūlas torontietis siūlo kanadiečiams prenumeruoti Naujienas, nurodinėdamas, kad Naujienos kanadiečiams dar priedo duoda vieno dolerio vertės termometrą.

Iš to dabar nekurie kanadiečiai daro išvadą, kad Naujienos Kanadoj ant tiek pigios, jog jei kas jas ir prenumeruoja, tai ne delto, kad gauti laikraštį, bet kad gauti termometrą.

* * * *

Kada Vilniui Vaduoti Sąjunga gyradėjo Lietuvoj statyti kryžius, niekas negalėjo suprasti, kam tas daroma. Tačiau dabar, kada Lietuvos valdžia priėmė Lenkijos ponų statomas sąlygas, paaiškėjo, kad tie kryžiai buvo statomi priminimui, kad Vilnius jau palaidotas.

J. Pipiras

Ką Aš Patyriau Chicagoje

Vakare su jumis, draugai winnipegiečiai, atsiskyrus, autobusas sparčiai riedėjo pietų link. Dažnai atsigrįžau ir tarsi norėdamas jus dar kartą pamatyti žiūrėjau Winnipego link, bet neilgai iš akių nykstančias šviesas temačiau.

Po ilgos ir įkyrios kelionės pasiekiau dūmuose paskendusį didmiestį — Chicagą. Miestas manęs nė kiek neįdomavo ir man iau greitai apleisti, bet pažintis su vilniečiais mano planus suardė ir nuoširdus draugiškumas surišo su jais, kad turėjau pasilikti keletai dienų. Mat sutikau vieną vilnietę, kuri patyrė, jog aš priklausau "Vilnies" šeimai, tuojau vizitinę kortelę ir turėjau priimti jos svetingumą.

Besilankydamas darbininkiškoj įstaigoj suėjau draugą Adomėlį, Vaitkų, Railą ir Railienę, buvusius torontiečius, o dabar jau Chicagoj dirbančius meno srityje. Matyt, kad jiems gabumų ir energijos netrūksta.

Turėjau progos susipažinti ir su "Vilnies" redaktoriais, kurie patyrę apie "strendžerio" atvykimą šiaip taip "išsivogė" save iš raštinės nuo darbo ir maloniai pasikalbėjo. Pirmiausia pasiūlė moralinę ir medžiaginę paramą. Per draugą Adomėlį susipažinau su grįžusiu iš Ispanijos karžygiu, draugu Buni Sovetskiu, kuris irgi yra vienas iš "Vilnies" štabo narių.

Sutikau ir dvi Liaudies udarininkes, tai drauges J. Skeberdytę ir U. Nedvaraitę. Amžiuje jaunos draugės, bet senos judėjime. Nuo mokyklos dienų visą savo energiją aukuoja ant darbininku klasės aukuro. Draugai O. ir P. Mikulėnai draugiskai priėmė, duodami nakvynę ir užkaikymą, atsisakydami imti atlyginimą. Jiedu abu yra aktyvūs darbininkų klasės judėjimo veteranai.

Prie progos tenka pastebėti, kad daugelis amerikiečių yra persiėmę plienine idėjos sąvoka. Teko matyti, kad nekurių ekonominiai ištekliai siekia iki keliolikos tūkstančių dolerių, tačiau jie pasilikę darbininkų klasei ištikimais, kaip kad buvo ir pirmiau. Na, o Kanadoje yra tokių, kurie turi susitaupę po keleta šimtų kruvinai uždirbtu dolerių ir jau mėgina savo reikalus derinti prie turtuolių reikalų.

Nors Chicagoj neilgai buvau, bet kuomet prisiėjo ją apleisti, tai buvo sunku atsiskirti kaip ir Winnipege. Tie šimtai naujai matytų veidų viliote viliojo pasilikti. Tai vis naujai pažinti broliai ir seserys.

Jonas

AUKOS

Drg. B. Urbas, Sudbury, Ont., atsinaujindamas Liaudies Balso prenumeratą, paaukojo $1.00.

Drg. K. Dekeraitis, Scotland, Anglija, atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo 46 centus laikraščio reikalams.

Drg. W. Norris, Kenosha, Wis., prisiųsdamas penkis dolerius del prenumeratų atsinaujinimo, nuo savęs Liaudies Balsui paaukojo vieną dolerį.

Drg. A. Lausevich, Gold Mines, Ont., atsinaujindamas savo prenumeratą, prisiuntė vieną dolerį Liaudies Balsui aukų, **kurį paaukavo draugas J. Stravinskas.**

Per drg. J. Ginaitį, Detroit Mich., gauta $4.88 Liaudies Balsui aukų, nuo ALDLD 52 kp. ir LDS 21 kuopos.

Montrealo Naujienos

PRITARIA LIAUDIES BALSO TANKINIMUI!

MONTREAL, Que.—ALDLD 137 kp. iniciatyva buvo sušauktas Posančalio distrikto L. B. skaitytojų susirinkimas apkalbėjimui L. B. tankinimo klausimo.

Šis susirinkimas nors nebuvo labai skaitlingas, jo neskaitlingumui pakenkė tos dienos blogas oras, vienok, po plataus drg. J. Urbanavičiaus paaiškinimo, kad reikalinga išleisti minėtą laikraštį dukart-sąvaitiniu, išsivystė plačios diskusijos. Beveik kiekvienas iš susirinkusiųjų diskusavo, svarstė visas problemas. Iš susirinkusiųjų nė vienas nepasisakė prieš minėto laikraščio tankinimą. Visi šį žygį užgyrė ir pasižadėjo galimai remti ir darbuotis gavimui naujų skaitytojų. Drg. A.Janušis pareiškė net sekantį išsireiškimą: "Tai begalo kilni mintis pakelta, kad laikraštį tankinti. Aš pasižadu remti jį $5.00." Ir daugiau panašių išsireiškimų buvo.

Kadangi dauguma iš skaitytojų minėtame susirinkime nedalyvavo, ir kad žinoti kiekvieno skaitytojo mintį, ar pritaria šiam žygiui, tai yra, kad minėtas laikraštis išeitų dukart-sąvaitiniu, buvo išrinktas komitetas iš 10 draugų-ių, kurie pasiskirstė distriktais, atsiklausti skaitytojų nuomonės.

Kiek teko patirti iš kai kurių komiteto narių, pritarimas pas skaitytojus yra išleisti minėtą laikraštį dukart-sąvaitiniu.

Žinoma, laikraščiui patankėjus, padidės ir finansinės išlaidos, bet ta problema nebus sunki išrišti, jei mes., Liaudies Balso skaitytojai, aldiečiai ir simpatikai pasidarbuosime gavime naujų skaitytojų, o tas nebus sunku, kuomet L. B. išeis tankiau. Todel, draugės ir draugai, pasistengkime sulig išgalės pasidarbuoti, nes gavimas naujų skaitytojų sumažins kitas finansines kampanijas.

Zanavykė

Del ALDLD Pirmo Rajono Šaukto Mitingo

MONTREAL. — Kaikurie asmenys daro primetimus, kad kai kliubo salėje buvo šauktas mitingas Lietuvos nepriklausomybės reikalu, tai tą pat dieną (kovo 25) ir aldiečiai šaukę Frontenac svetainėje mitingą.

Taip, buvo manoma šauti ir buvo paskelbta Liaudies Balse, bet tie priekabių ieškotojai neskelbia, kad dalykams pasikeitus prie Frontenac svetainės duru buvo iškabintas sekamo turinio pranešimas: "Šį vakarą šioje salėje mitingas neįvyks. Visi eikite į kliubo salę!"

Taipgi tą vakarą Frontenac salė buvo uždaryta. Tie kompromituojanti gandai yra be jokio pagrindo.

ALDLD I Rajono Kom.

Montrealo Lietuvių Sūnų Ir Dukterų Dr-jos Vajus

MONTREAL. — Vasario mėnesyje pradėtas dr-jos vajus eina gana puikiai. Kovo mėnesio susirinkime vajus pratęstas iki gegužės 8 dienai, iki dešimtmetinių draugijos sukaktuvių.

Dabartiniu laiku naujų narių verbavime dalyvauja 26 draugės bei draugai. Vajininkų pirmose eilėse stovi: Draugė B. Garnelienė, M. Kavoliūnienė ir Ed. Strėlis. Bendrai paėmus visi 26 vajininkai turi jau 116 punktų. Kada baigsime vaju, spaudoj paskelbsime kiek kuris pasidarbavo draugijos auginime. O dabar, visi nariai pasmarkinkime darbą, kad minint dešimtmetines sukaktuves turėtume savo draugijoj šešis šimtus geram stovyje esančių narių. Varykimės, kad atsiektume su geru kaupu, o įėigu tai atliksime, mūsų draugija bus didžiausia lietuvių draugija Montreale.

Žmonės labai noriai stoja mūsu draugijon, tiktai reikia jiems priminti, kad dabartiniu laiku eina naujų narių gavimui vajus ir nereikia mokėti įstojamo mokesčio. Taipgi draugija sparčiai auga finansiniai, nepaisant to, kad šiuo laikotarpiu išmokame nemaža pašalpų sergantiems.

Tad, draugai ir draugės, neapsistokime ant to, ką turime, bet intensyviai dirbkime ir auginkime draugiją.

M. Gudas

Gerai Darbuojasi Vajuje

MONTREAL. — Įvykusiame ALDLD 137 kuopos moterų skyriaus mėnesiniame susirinkime buvo padaryta visa eilė tarimų ir išduoti raportai, ką moterys yra atlikusios per paskutinio mėnesio laikotarpį.

Pasirodo, kad posančalietės smarkiai darbuojasi, ypatingai geru šuoliu pašokusios ALDLD vajuje. Jei pereitą mėnesį turėjo tik 7 naujus narius, tai šiame susirinkime skaičius naujų narių paaugo net iki 26. Vadinasi, jau varosi prie išpildymo trigubos kvotos. Nei kiek neabejoju, kad triguba kvota, dar ir su kaupu, bus išpildyta, nes ne tik pirmesnės vajininkės lipa aukštyn nariais, bet ir naujų atsiranda. Per paskutines dienas dd. Skardžiuvienė ir V. Antanavičienė padidino vajininkų skaičių, gaudamos po 1 naują narį, ir tas nereiškia, kad jau viskas. Gi mūs vyreliai, atlipę iki pustuzinio, šiuo laiku ilsisi. Kaužin kaip jiems išdegs obalsis: "Vyrai! Mes gausime 40 naujų narių! Mes moterims nepasiduosime!" Apsižiūrėkite, vyručiai, kad nebūtumėte perdaug išsišokę!

Kadangi ALDLD 137 kuopa ruošiasi bazarui, tai ir moterys išrinko dvi drauges—P. Valinčienę ir M. Barzdenienę į ruošiamo bazaro komitetą, kurios rūpinsis bazaro vedimo darbu ir mobilizuos kitas moteris pasidarbuoti gavimui daiktų ir kt. Netenka abejoti, kad minėtos draugės savo pareigas atliks tinkamai, nes teko pastebėti, kaip rūpestingai stengiasi išdalinti blankas rinkimui daiktų del bazaro.

Kadangi jau ilgas laikas, kaip ligoninėje minėto skyriaus narė drg. K. Kerbelytė, tai skyrius, išreikšdamas jai užuojautą ligoje, paskyrė dovaną—$5.00.

Nepraleistas ir savikritikos klausimas, kas yra labai sveiku dalyku, nes tik per savikritiką išsiaiškina visi nesusipratimai. Daug yra gražiau ir sveikiau, kuomet dalykai išsiaiškinami ant vietos.

Zanavykė

PRANEŠIMAI

Linksmūs Šokiai

Balandžio 9 dieną (šeštadienėje), 8 valandą vakare, ALDLD 47 kuopa, 2114 Frontenac Str., rengia linksmus šokius.

Smagiai grieš gera muzika. Galėsite puikiai pasišokti. Prašome nepamiršti ir nepraleisti puikios progos. Iki pasimatymo.

Rengėjai

Susirinkimas

ALDLD 47 kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks penktadienį, balandžio 8 dieną, 8 valandą vakare, 2114 Frontenac St.

Kviečiame visus narius ir simpatikus dalyvauti, nes turime daug kuopos svarbių reikalų aptarti. Prašome užsimokėti ir už 1938 metus narines duokles.

Kuopos Valdyba

Drama

Sekmadienį, balandžio (April) 10 dieną, Vytauto D. Kliubo salėje, M. L. S. D. P. Draugijos Meno Sekcija perstatys penkių veiksmų dramą "Prakeikti Pinigai." Labai šiurpulinga drama. Pinigų trokštančių žmonių likimas. Nekaltos pinigų aukos.

Visi turit šią dramą pamatyti. Pradžia 6.30 val. vak.

Meno Komisija

JAPONIJA SAKO, KAD SOVIETAI GELBSTI KINIJAI

MASKVA.—Japonijos ambasadorius Maskvoje, kovo 4 dieną įteikė Sovietų Sąjungos užsienio komisarui Litvinovui protesto notą, kurioje nurodo, kad Sovietų Sąjunga gelbsti Kinijai ir už tai turėsianti paimti pasekmes.

Plėšriojo imperializmo atstovas sako, kad sausio 26 dieną netoli Nankingo buves numuštas Sovietų išdirbystės orlaivis, kovo 14 dieną netoli Wuhu numuštas sovietiškas bomberis.

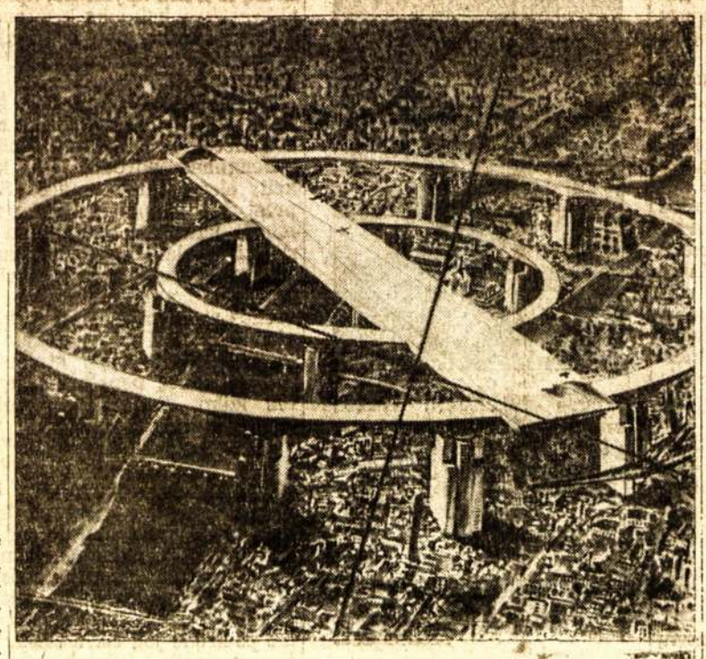

M. BASDEVANT, vienas iš Francijos inžinierių, patiekė planą pastatymui tokio aerodromo vidury Paryžiaus, kaip kad viršuj matome. Jis būtų pastatytas ant aukštų budinkų. Manoma, kad nuo tokio aerodromo orlaiviai galėtų lengviau pakilti, net ir vėjuotomis dienomis. Sako ypatingai būtų lengva pakilti arba nusileisti skrendant prieš vėją.

Laučka Kalbėjo Montreale

MONTREAL, Kovo 20. — Bažnytinėj salėj Vilniui Vaduoti Sąjunga buvo suruošusi masinį lietuvių mitingą Lietuvos nepriklausomybei ginti. Kadangi dvi dienas primiau, Kliubo salėj, buvo šauktas visų Montrealo lietuvių organizacijų masinis mitingas tuo pačiu klausimu, kuriame dalyvavo ir V.V.S., tai ir šiame jųjų mitinge buvo užkviesti gitų organizacijų atstovai kalbėti. Žmonių dalyvavo neperdaugiausiai, skaitant, kad tai buvo sekmadienio diena ir visiems išėjimas iš namų patogesnis.

Tarp kitų parapijinių kalbėtojų kalbėjo drg. M. Plačėnis. Jis nurodė, kad Lietuvos nepriklausomybė pavojuj ir to kaltininkė dabartinė Lietuvos vyriausybė, kuri nesirūpina apsigynimu nuo Lenkijos ir Hitlerio užpuolikų, atžymėdamas tą faktą, kad dabartinė valdžia linksta Lenkų pusėn, įtakoje Smetonienės ir Tubelienės, kurios yra lenkės.

Vėliau pakviestas kalbėti amerikietis, "Amerikos" redaktorius J. Laučka. Šis pirmiausiai "pataiso klaidą," kad ne tiesa, jog pp. Smetonienė ir Tubelienė lenkės. Girdi, yra gryno kraujo lietuvės ir, žinoma, "geros Lietuvos visuomenės veikėjos." Toliau, tęsė savo kalbą. Kaipo laikraštininkas, visuomeninis veikėjas, kalbėjo nuobodžiai, ilgai. Nors kalboje nuoseklumą turi, bet greičiausiai jam kliudė kalbėti tas, kad jausdamas publikos opiniją, neišdrįso atvirai pasisakyti, kad jis dabartinės Lietuvos santvarkos šalininkas ir nenorėjo pasmerkti, ypatingai paskutinių, Smetonos žygių — pasidavimą Lenkijos imperialistams. Ieškojo būdų pateisinti Lietuvos vyriausybę, kad ji kitaip negalėjo padaryti, nes išnežiniu buvo užklupta lenkų. Nors visoj savo kalboj figūravo, kaip geriausis Lietuvos patrijotas, bet sykiu ir užsimerkė nuo faktų, kurie gręsia Lietuvos nepriklausomybei. Jo nuomone, dabar, kada Lietuva užmezgė diplomatinius ryšius su Lenkija, tai karas prašalintas. Girdi, **nors ir ne tiesioginiai, mes galime tik pasidžiaugti, kad Lenkija padarė tokį užpuolimą ant Lietuvos, tai dabar viso pasaulio spauda ėkėlė aikštėn ir parodė, kad Lietuva teisinga, o Lenkija skriaudikė ir jei kada Lenkija puls Lietuvą, tai visas pasaulis žinos, kad ji buvo ir yra neteisinga.** Bet nei vienu žodžiu neprisiminė, kad šiandien fašistinių agresorių Vokietijos-Italijos-Japonijos, kurių tarpe ar šale jų randasi ir Lenkijos fašizmas, jau sumynė po kojų tiesą. Kalbėdamas apie tautinių mažumų priespaudą, aiškino kad Lietuva niekad to nepadarys, neskriaus kitų tautų. Bet pasirodė, jo nuomone, ne del to neskriaus, kad būtų tokia mielaširdinga, bet kad pati mūsų tauta maža ir negali kitų skriausti. Keisčiausį palyginimą davė, tai apie Vilniaus krašte gyvenančius lenkus. Girdi, jei Vilniaus krašte ir daugiausia būtų lenkų, tai mes, lietuviai, atsiėmę Vilnių . . . turėsime teisę išnaikinti lenkus ir nebūsime kalti. "Daleiskime, čigono barzdoj prisiveisia utėlių, tai kam barzda priklauso, čigonui ar utėlėms? Ir jei čigonas iššukuos utėles iš savo barzdos ir jas sunaikins, tai čigono niekas nekaltins." Reiškia Laučka turėdamas galią sutiktų, žinoma varguomenę, naikinti. Bet kuomet Lenkijos ponai su tom pačiom užgaidom pasiuntė ultimatumą Lietuvai ir kėsinosi užgrobti visą Lietuvą, kad galėtų naikinti Lietuvos žmones, kaip čigonas utėles barzdoj, ir Lietuvos žmonės tą jausdami susirinko prie nežinomo kareivio kapo prisiekti, kad jie ginsis nuo Lenkijos tokių užpuolikų ligi mirties, tai Smetonos valdžia juos areštavo, o p. Laučka pateisino, kad Lietuvos vyriausybė turėjo taip padaryti, nes tai, girdi, žmonių buvo užsikarščiavimas ir tokį užsikarščiavimą kartais reikia griežtai sulaikyti. Baigdamas agitavo už Vilniui Vaduoti Sąjungą, nes ji tai dirba ištikimai už Vilniaus atvadavimą. Nors atvirai nepasakė, bet davė suprasti, kad V.V.S. "gera," ji nesmerkia dabartinės Lietuvos valdžios, nes tai ne jos reikalas. Tik su apgailėjimu paminėjo, kad su laiku gal Lietuvos valdžia uždarys Vilniui Vaduoti Sąjungą (sulyg Lenkijos ponų parėdymo) Lietuvoj, tada prisieis panaikinti jos skyrius ir čia Amerikoj ir Kanadoj. Bet, sako, tada mes rasime kitokius būdus, kaip vaduoti Vilnių . . .

Po to kalbėjo Lietuvos Nepriklausomybei Ginti Komiteto vice-pirmininkas J. Lesevičius. Jis nurodė, kad Lietuvos vyriausybei išpildžius Lenkijos reikalavimus, tuo tarpu Lenkijos-Lietuvos karas atitolintas, bet anaiptol jis neprašalintas visiškai. Lenkijos valdžia, padrąsinta Hitlerio ir Musolinio, pasiuntė Lietuvai griežtą ultimatumą, be abejo, neatsisakys ir galutinai visą Lietuvą pavergti ir esamu laiku Lietuvos nepriklausomybei pavojus didelis. Jis pabrėžė, kad Lietuvos nepriklausomybę gali išgelbėti tik koalicinė Lietuvos valdžia, kuri būtų tampriai susirišusi su visa Lietuvos liaudžia ir ieškotų draugiškų santykių su kitomis demokratinėmis valstybėmis, kaip su Francija, Sovietų Sąjunga ir kitomis.

Paskutinis kalbėjo Sūnų ir Dukterų Draugijos atstovas drg. J. Vilkelis. Jis karštai sveikino Lietuvos liaudį, kuri išgirdusi pavojų kėlė protestų audrą prieš Lenkijos užpuolikus ir prieš pačią Smetonos vyriausybę, kuri taip lengvai nusilenkė Lenkijos reikalavimams. Jis teisingai atžymėjo, kad Lietuvos liaudis karščiavosi tuo momentu, nes tam yra ir priežastys del to, kad Lietuvos žmonės žino koks likimas jų laukia po Lenkijos ponų letena. Smetona, Tubelis ir kiti nesikarščiuoja, nes jie žino, kad jiems pavojus negręsia ir jie bus lygūs, kaip ir lenkų ponai. Už tai smarkiai kritikavo Smetonos valdžią, kad ji vietoj kuopti visas jėgas apgynimui Lietuvos nepriklausomybės nuo išlaukinio priešo, ieško "tautos priešų" viduj ir pačius geriausius nepriklausomybės gynėjus laiko sugrūdusi kalėjimuose. Sako, tik tada bus užtikrinta nepriklausomybė, kada bus paleisti iš kalėjimų visi antifašistiniai kaliniai ir įvesta demokratija Lietuvoj. Už tai drg. Vilkelis publikos buvo palydėtas karštais rankų plojimais. Tuomi susirinkimas ir užsibaigė.

Stebėtojas

Pasekmingas Paminėjimas

MONTREAL, Que.—Iniciatyva abiejų ALDLD kuopų moterų skyrių Posančalio distrikte, kovo 13 d., buvo suruoštas Aštuntos Dienos Kovo paminėjimas.

To vakaro pirmininkei drg. U. Doveikienei už vaizdų apibudinimą reikšmės tenka didelis kreditas. Po apibudinimo sekė to vakaro programa, kuri buvo viena iš įvairiausių: pirmiausia buvo perstatytas veikalas—vienas veiksmo drama "Streikieris," iš darbininkų skurdaus gyvenimo. Tai jaudinantis veikalas. Po veikalo sekė kalbėtoja drg. A. Šuplevičienė, kuri kalbėjo bendrai moterų reikalais, surišdama ir vaikučių auklėjimo klausimą. Savo rolę atliko gerai. Po kalbos sekė koncertinė programa, susidedanti iš dainų, monologų, šokių ir deklamacijų. Pirmiausia scenoje pasirodė su savo skambiu ir žavinčiu balsu, tai drg. Kisielienė, kuri su drg. Sapkausku sudainavo pora dainelių; taipgi minėta draugė padainavo solo. Nė kiek neprasčiau pasirodė drg. K. Liokaitienė savo tipiška išvaizda ir gerai atlikdama monologą "Viskas Ant Mano Galvos." Drg. Mickūnaitė, kuri jau ne pirmą kartą pasirodo scenoje, ir šį kartą sužavėjo publiką, o ypač kavalierius, padainuodama keletą dainelių. I. Doveikytė, tai jauna, bet kukli mergaitė, kuri moka ne tik įvairiuose vajuose gerai pasidarbuoti, bet nė kiek neprasčiau pasirodė ir šį kartą padeklamuodama. Gi dd. Sapkauskas su Pelekausku, kai tikri lietuviški bernužėliai, žavinčiai traukė pora dainelių. Ne vienai gal širdelę padilgino jų skambūs balsai . . . Negaliu pamiršti ir drg. U. Mažylienės, kuri moka ne tik įdomiausius kostiumus maskaradams padaryti, bet ir scenoje juokų nemažai pridaro. Šį kartą nemažai publiką prijuokino su savo sesute—Navickiene, perstatydamos dialogą-vaizdelį iš pijokų gyvenimo, prie to dar padeklamavo pijokams pritaikytą eilę. Jaunuolė Virbylytė puikiai padeklamavo. Gražaus įspūdžio padarė jaunuolės šokikės, tai dd. Bendžaitytė, Doveikytė, Mažylytė ir Matusevičaitė. Jaunuolės Juraitytės savo jaunais, bet maloniais balsais, padainuodamos duetą, nemažai publiką sužavėjo. Taipgi D. Juraitytė puikiai atliko nepaprastą dialogą. Moterų choras užbaigė programą, padainuodamas tris dainas, kurių aidas nuskambėjo maloniai į publikos širdis.

Už šios programos priruošimą kreditas tenka daugiausia drg. Šuplevičienei.

Linkėtina moterims turėti ir daugiau panašių koncertų. Tikiu, kad šį kartą publika buvo patenkinta.

Zanavykė

Iš A.L.D.L.D. KVK Raštinės

Besiartinant Organizacinio Fondo Vajui

Pavasariui auštant stovi prieš mus didelis ir svarbus darbas—tai organizacinio fondo vajus. Būnant K.V.K. iždininku ir žinant organizacinio fondo finansus, turiu jums, draugai ir draugės, pranešti, kad organizacinis fondas baigia išsisemti, ypatingai apmokėjus organizatoriaus kelionės išlaidas—bilietą į Vakarus.

Mes, montrealiečiai, kaipo skaitlingesnė lietuvių kolonija, daugiau pasinaudodami organizatorium, pajutom svarbą ir kiek galimybės leis stengsimės organizatorių palaikyti.

Praeitais metais, kitų kolonijų organizacijoms prisidėjus prie sukėlimo organizacinio fondo, ir kad joms už tai atsiteisti, organiz. draugas K. Kilikevičius, apsišarvavęs Markso-Lenino mokslu ir ilgų metų organizaciniais patyrimais, su prakalbų maršrutu išvyko į kolonijas, kad savo patyrimais pasidalinus su jumis, draugai ir draugės.

Kelionė ilga ir varginga, bet drg. K. Kilikevičius, nepaisydamas savo asmens reikalų, su energija ir pasiryžimu jam pavestas organizatoriaus pareigas atliko. Mes tikimės, kad jūs, draugai-ės, iš jo daug ką pasimokinsite, sykiu ir jis iš jūs ką nors pasimokins.

Mūsų idėjiniai priešai skelbia, kad drg. K. Kilikevičius apmokamas iš Maskvos. Tai biaurus melas. Lai priešai šmeižia, o mes varykime savo darbą pirmyn. Rajonams kvotos buvo paskelbta Liaudies Balso nr. 214. Vajus prasidės nuo gegužės 15 d. ir tęsis iki birželio mėn. 15 d. Žinodami, kad jūs draugai-ės praeityje su kaupu išpildydavot—sukeldavot finansinių vajų kvotas—gražiai pasirodysite ir šiame vajuje. Kad vajus pasekmingas būtų, jau dabar laikas rengtis.

Lauksime nuo jūsų gražių rezultatų.

J. Čeponis
K.V.K. Iždininkas

Laiškai iš Ispanijos

Idėjos Draugai:

Laišką nuo jūsų gavome už ką tariame širdingą ačiū. Jis mums suteikė daug žinių iš jūsų veikimo. Mes jį skaitėm visi, pasidalindami. Neužmirškite ir toliau parašyti mums laiškus.

Mums einasi pasėtinai. Artinasi pavasaris, kurio mes labai laukiam. Žinote, žiemos metu kareiviams yra sunku. Šaltis daug kenkia didelėm kovom. Mes visi gavome po keletą siuntinių. Draugai Butrimas ir Bepirštis gavo net po keturius siuntinius sausio mėn. Aš dabar gavau vieną siuntinį nuo montrealiečių, už ką jiems mes esame labai dėkingi.

Liaudies Balsą gaunam reguliariai, kiekvieną numerį. Jis suteikia mums labai smagių žinių. Ypatingai smagu matyti, kad Liaudies Balso vajus pavyko gerai. Išpildėt skirtą kvotą 160 nuošimčių.

Sveikinimus nuo Kanados Komunistų Lietuvių Centro Biuro gavom. Mes Mac-Pap. batalijone visi 4 lietuviai priklausome Komunistų Partijai, nes dabar yra leidžiama ir armijoj priklausyti ir viešai veikti. Ar ne puiku, draugai ir draugės, tarnauti tokioj armijoj?

Kada pasitaikys geresnė proga, parašysiu daugiau. Mes pasiuntėm keletą angliškų žurnalų iš Madrido. Manome, kad gavote.

Su proletariškais linkėjimais.

Salud!

J. Malickas

Vasario 28, 1938.

Gerbiami Draugai:

Sausio pabaigoj gavome nemažai siuntinių iš Kanados, nuo jūsų, draugai ir draugės, už ką tariame širdingai ačiū. Radom po porą gerų šiltų, vilnonių pančiakų, kurios buvo labai reikalingos, nes tuo laiku buvom apkasuose, o oras buvo gana šaltas. Mac-Pap. batalijono kariai gavome daug dovanų per Kalėdas. Daugumas gavome gerus kanadiškus čeverykus, po porą pančiakų, po švederį, šiltus baltinius (apatinius). Tai buvo puikios mums dovanos. Jūs su teikiate labai didelę paramą Ispanijai ir jos kariams, kurie džiaugiasi pasirėdę jūsų atsiųstais drabužiais, stovėdami sargyboje įsikasę į sniegu apklotus laukus. Nes kaip tik gruodžio 31 pasibaigė mūsų pulko poilsis ir tą dieną išvykome į apkasus ir ilgoką laiką juose praleidom.

Taip, brangūs draugai ir draugės, darbuokitės ir toliau Ispanijos reikalais, nes kiekvienas nuo jūsų gautas daiktas suteikia didelę paramą Ispanijos kovotojams, nes suteikia daug energijos kovoje prieš fašizmą. O pergalė bus mūsų pusėj. Pasaulinis fašizmas bus sutriuškintas, nežiūrint, kad Musolinis su Hitleriu remia Franką viskuo.

Šalin fašizmas! Lai gyvuoja Ispanijos demokratija! Salud!

J. Malickas

Vasario 28, 1938.

P. S.—Nesenai gavau siuntinį nuo draugų ir draugių montrealiečių, už ką visiems tariu ačiū. Radau cigaretų, muilo ir skutamą mašinėlę su daug peiliukų. Pasidalinom visi 3 draugai. Teko matyti aukavusių pavardes ant cigaretų pakelių, muilo ir t.t. Tai draugų ir draugių: G. Mačionio, Kajoko, Keršulio ir Keršulienės. Minėtiems draugams ir draugėms tariu širdingą ačiū.

J. Malickas

Kaip Atakavom Fašistų Apkasus

Naktis. Tiktai retkarčiais mėnulis, išlysdamas iš už debesų, nušviečia siaurą, tarp kalnų išsirangiusį kelią, kuriuo traukiam Mackenzie-Papineau Batalijono kariai. Mums pavesta tą naktį atlikti puolimą ant vieno kalnelio, kuriame stipriai apsikasę fašistų gaujos.

Einam visi tylėdami, kad priešas nepajustų. Štai jau ir paskirta vieta. Užviešpatauja tyla. Už poros šimtų metrų kalnas ir priešo apkasai. Prešas miega, bet jo sargybiniai būdi. Aplink kalną aptverta spigliuotų vielų tvora. Net dvi linijos.

Keletas mūsų kareivių pamažu prisiartina prie tvorų ir pradeda karpyti. Vos jie spėjo prakirpti vartus, tuojau prisiartino kareiviai ir pradėjo mėtyti fašistams dovanas—kiaušinius (rankines granatas). Fašistų oficierius su smarkesniais kareiviais išpradžių norėjo gintis, bet tuoj buvo nukauti. Kiti subėgo į apkasus visai nešaudydami į mus.

Po trumpos kovos 30 fašistų suėmėm, o apie 10 buvo užmušta.

Kiek teko matyti iš suimtų, tai visi jaunuoliai. Labai prastai apsirengę: neturėjo šiltų drabužių, nors toj vietoj klimatas šaltas.

Belaisviam einant iš apkasų pasigirdo šauksmas "Viva Republika!" (Lai gyvuoja respublika!).

Priešo apkasuose radome nemažai šautuvų, keletą kulkosvaizdžių ir daug amunicijos

Tai taip užėmėm priešo pozicijas. Paėmėm juos nelaisvėn, taipgi sugriebėm jų ginklus ir amuniciją. Po tokio pasekmingo puolimo visi buvom neišpasakytai patenkinti; džiaugėmės ir diskusavom, kad taip pavyko naktinis puolimas.

Praaušus, kiti XV pulko batalijonai darė puolimus antroj vietoj, netoli mūsų. Po sunkios kovos, priešas liko nugalėtas, nes buvo apsuptas iš visų pusių. Nelaisvėn buvo suimta apie 100 fašistų. Buvo nemažai užmušta ir sužeista. Visi ginklai ir amunicija atiteko mūsiškiams.

J. Malickas

Brangūs Draugai:

Labai ačiū už taip brangias dovanas, kurias gavau nuog jūsų, draugai kanadiečiai. Taipgi labai ačiū už sveikinimus, kuriuos radau tame siuntinyj. Dovanas pasidalinome su draugais. Tai buvo neišpasakytai brangios dovanos, nerandu žodžių padėkoti už tokias dovanas. Mes labiausiai branginame tabaką, kurio pas mus trūksta. Dabar turiu jau tik pusę pakelio.

Taipgi pranešu, kad mes dabar randamės fronte daužyti dantis kruvinam fašizmui. Gerai, kad jūs, draugai ir draugės, su mumis. Mes įgauname daugiau drąsos lupt kailį tiems barbarams.

Pas mus naujo yra labai daug, bet ne visi turime laiko parašyti. Šiandien diena graži, čiulba vituriukai. Malonu klausytis. Šitą laiškutį rašau prie akmens prisišliejęs.

Mums labai linksma girdėti, kad Liaudies Balso vajus buvo pasekmingas.

Dar kartą tariu didelį ačiū už dovanas ir linkiu jums pasisekimo. Kitą kartą parašysiu daugiau.

Su proletariškais linkėjimais.

P. Bėpirštis

Plaza del Altozana 250,
Albacete, Spain.
Kovo 1, 1938.

KĄ VEIKIA FORT WILLIAM LIETUVIAI

FORT WILLIAM, Ont.—Pervažiavimas nacionalio organizatoriaus draugo Kilikevičiaus per mūsų miestą ir Lenkijos pasikėsinimas ant Lietuvos visus šios kolonijos lietuvius išjudino į aktyvesnį veikimą. Pas mus būnant draugui Kilikevičiui aldiečiai turėjome draugišką susirinkimą, kuriame buvo išrinkta laikina kuopos valdyba. Su pasididžiavimu dabar galim pranešti, kad į ALDLD gavome 8 naujus narius, arba kvota perpildėm.

Vėliau laikino komiteto pastangomis buvo sušauktas Fort William ir Port Arthur lietuvių masinis susirinkimas Lietuvos reikalu. Susirinkimas priėmė rezoliuciją, kurioje reikalaujama Lietuvos valdžios neklupčiot prieš Lenkijos imperialistus, nevest užkulisinės politikos, bet pačiai liaudžiai leisti apspręsti Lietuvos likimą, atsteigiant demokratinę santvarką ir paliuosuojant visus politinius kalinius. Rezoliucija pasiųsta Lietuvos konsului.

Tam pačiam susirinkime buvo apdiskusuota ir Liaudies Balso tankinimo klausimas. Visi vienbalsiai užgyrė laikraščio liniją, turinį ir pasisakė už patankinimą. Tiesa, buvo pageidavimų laikraštyje matyti daugiau mokslinių bei politinių raštų, žinoma rišančių su dienos klausimais.

Kovo 25 dieną miesto auditorijoje kalbėjo Kanados Komunistų Partijos nacionalis organizatorius Sam Carr. Žmonių buvo prisikimšus pilna svetainė ir tai daugiausia tokių, kurie labai retai ateina į darbininkiškus parengimus. Publika kalbėtoju buvo labai patenkinta. Per visą vakarą tęsėsi plojimai, juokas ir entuziazmas kovoti prieš fašizmą. Susirinkime del Komunistų Partijos buvo surinkta $68.00.

Teko pastebėti, kad fortwilliamiečiai ir vėl renka aukas del Ispanijos kovotojų. Šiuo kartu, rodos, specialiai tik del lietuvių. Tai velykinėms dovanoms. Mačiau, kad surinkta virš $20.00. Garbė tiems, kurie renka, ir tiems, kas aukuoja.

Fortwilliamietis

PRANEŠIMAI

Toronto, Ont.

Daily Clarion Parengimas

Ateinantį sekmadienį, tai yra balandžio 10 dieną, 8 valandą vakare, 6 Denison salėj įvyks Daily Clarion parengimas. Bus suvaidinti du veikalai: vieno veiksmo komedija "Kometos Laukimas" ir dramatinis vaizdelis "Vagis."

Dainuos rusų vyrų choras.

Visi Toronto lietuviai kviečiami atsilankyti ir paremti Daily Clarion, kuris šiuo laiku, kada eina kova su fašizmu, labai reikalingas. Laisva įžanga.

Švietimo Komisija

TLKLDA Susirinkimas

Ateinantį sekmadienį, balandžio 10 dieną, 6 Denison salėj, 10 valandą ryto, atsibus Toronto Lietuvių Komiteto Lietuvoj Demokratijai Atsteigti susirinkimas.

Visi komiteto nariai malonėkite ateiti ir laiku. Turėsime daug svarbių reikalų apsvarstymui.

J. Petravičia
Komiteto Pirmininkas

Moterims Žinotina

Ateinantį sekmadienį, 10 balandžio, 6 Denison, 2 val. po pietų, yra šaukiamas Toronto moterų masinis susirinkimas. Šiame susirinkime bus išduotas raportas iš moterų konferencijos ir kiti svarbūs vietiniai reikalai bus apkalbami. Todel visos merginos ir moterys esate kviečiamos atsilankyti.

Sudbury, Ont.

Sūnų ir Dukterų Draugijos Narių Domei

Pranešame, kad Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. Draugijos trečios kuopos trimėnesinis susirinkimas įvyks lenkų svetainėj balandžio 10 dieną, 1 valandą po pietų.

Nariai ir simpatikai imkite sau už pareigą dalyvauti šiame susirinkime, nes turėsime daug reikalų aptarti, nuo kurių priklausys ir mūsų kuopos veikimas ateityje. Taipgi prašome apsižiūrėti su nariniais mokesčiais, tuo palengvinsite valdybai pareigas.

Visais draugijos reikalais kreipkitės pas kuopos sekretorių. Gerai įsitėmykite antrašą:

P. Piskarskis
Box 302,
Sudbury, Ont.

Winnipeg, Man.

Kilikevičius Winnipege Bus Balandžio 10

ALDLD 217 kuopa pranešame visiems Winnipego ir provincijoje gyvenantiems lietuviams, kad ALDLD nacionalis organizatorius, draugas K. Kilikevičius, grįždamas iš vakarų Winnipege apsistos balandžio 10 dieną.

Manoma, kad draugas Winnipege galės pabūti apie tris sąvaites laiko. Per tą laiką bus pravesta visa eilė mitingų, bei politinių pamokų.

Tad atsišaukiame į visus Winnipego, apylinkės ir provincijoje gyvenančius lietuvius ir lietuves, kam tik sąlygos leidžia tuo laiku atvykti į Winnipegą ir pasiklausyti organizatoriaus duodamų pamokų.

Komitetas

Tel.: HA. 8477
Dr. J. O. Villeneuve
Venerinių Ligų Specialistas
Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 St. Denis St., Montreal
Netoli Dorchester St.

Tel. PL 9659 Gyv. DO 5947
J. M. ROSENFELDAS
Lietuvis Advokatas
Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St. E. Kamb. 26
MONTREAL, QUE.
Sulyg susitarimo priimu klijentus ir vakarais gyvenamoj vietoj: 451 Edward Charles.

Menininkų Susirinkimas Buvo Labai Pasekmingas

TORONTO, Ont. — Pereitą sekmadienį įvyko mėnesinis menininkų susirinkimas, kuris buvo gana pasekmingas visais atžvilgiais, skaičiumi ir diskusijomis. Dalyvavo virš 30 menininkų ir menininkių.

Pirmiausia buvo planuojama kokius parengimus surengti balandžio mėnesį. Nutarta surengti bent kelius parengimus. Tėmykite pranešimus.

Sutvarkius parengimus, buvo išduodami raportai įvairių komisijų. Dainininkų komisijos vardu pranešimą davė draugas Mileris. Jis pažymėjo, kad Bangos Choras, vadovybėje Tonio Morkio, labai energingai mokinasi ir greitu laiku duos koncertą. Taipgi pažymėjo, jog choras nusistatęs imti daugiau dainininkų ir dainininkių.

Veikalų csenai parinkimo komisija pranešė, kad smarkiai rengiasi perstatyti "Pusseserė Solomėja." Ši visoj Amerikoj pagarsėjusi komedija bus suvaidinta balandžio 16, 6 Denison salėj. Pasistengkite įsigyti tikietus iš anksto, nes tik tokiu būdu būsite užtikrinti vieta. Ant ateinančio sekmadienio rengia du veikalu. Apie tai matysite pranešime. Abu pranešėjai, Linarta ir Mingilas, pažymėjo, kad jei bus gauta nors keli nauji veikalai, kitais metais veikalų trūkumo nebus. Tačiau ragino veikalų rašytojus nemiegoti.

Trečiu ant programos punktu buvo sumanymai. Buvo įneštas sumanymas, kad būtų paskelbtas vietinis veikalų rašymo kontestas. Už geriausį veikalą paskirti dovaną. Ilgai diskusavo, bet galutinai šiuo klausimu neprieita prie išvados. Palikta tolimesniam laikui.

Buvo įnešta, kad choras susimokintų porą liaudiškų dainų ir organizuotai dainuotų Pirmos Gegužės demonstracijoj. Palikta chorui tą klausimą apdiskusuoti savo susirinkime.

Laike diskusijų buvo daromos pastabos vaidintojams. Draugas J. Janauskas padarė nekurias pastabas "Ponia Viršininkė" vaidintojams. Paskui sekė diskusijos.

Trumpai tariant, susirinkimas kuris užsitęsė per tris valandas, praėjo labai gyvai ir draugiškai. Visi dalyviai išreiškė pageidavimą, kad sekantį mėnesį vėl įvyktų toks susirinkimas.

Menininkų Korespondentė

Pasižadėjo Pasidarbuoti Per Daily Clarion Vajų

TORONTO.—Kovo 27 dieną atsibuvusiame ALDLD 162 kuopos susirinkime buvo perskaitytas iš Daily Clarion administracijos laiškas, kuriame nurodyta svarbumas anglų kalboje leidžiamo darbininkiško laikraščio ir skelbiama, kad balandžio mėnesyje vyksta vajus.

Po trumpų diskusijų buvo prieita išvados, kad reikia vieningai stoti darban. Tuojau buvo išrinkta iš penkių draugų vajaus komisija, kuri išdirbs planus, stengsis į darbą įtraukti didelę grupę lietuvių, ir ant vietos visi vieningai pasisakė, kad del šio svarbaus laikraščio būtinai reikia sukelti $110.00.

Tai rodos gana kukli suma, bet žinant Daly Clarion svarbą turime prisipažinti, kad šie pinigai darbininkiškam judėjimui atneša šimteriopą naudą. Tik pamanykime kas būtų, jei darbininkai neturėtume anglų kalba spaudos? Juk visi buržuaziniai laikraščiai, prirašę devynias galybes nesąmonių apie Sovietų Sąjungą, Ispaniją ir apie patį Kanados progresą, šiandien turi po truputį nutilti ir kada nekada savo skaitytojams patiekti po kokį nors tiesos žodelį. Kame dalykas? Ar jie jau ir pradeda vertinti tiesą, ar pasigailėti skriaudžiamųjų? Ne! Jie supranta darbininkiškos spaudos galybę ir jos ateitį, tai priversti nors retkarčiais patiekti kelis nuošimčius tiesos. Paimkime pernykščius Toronto miesto rinkimus. Visi buržuaziniai laikraščiai suvienytai propaganduodami pajėgė už jų kandidatus suagituoti tik keliais tūkstančiais žmonių daugiau, negu mažieji darbininkiški laikraščiai. Tačiau buržuazija žino, kad jų laikraščių prestyžas kasmet puls, o darbininkiškų augs, nes jų pusėj yra ateitis. Bet darbininkiškai spaudai dar kelis metus teks paskursti, tad darbininkų pareiga yra stoti jiems talkon ir pradėti pereiti per šias kliūtis.

Dauguma Toronto lietuvių jau žinome darbininkiškos spaudos galybę, tad per šį mėnesį visi stokime darban, kad be sunkumų būtų išpildyta viršuj pažymėta kvota. Užmirškime draugai sunkumus, bet turėkime prieš akis tą milžinišką naudą! Atminkime, kad be anglų kalba darbininkiško laikraščio ne tik nebūtų įmanomas gynimas Ispanijos liaudies, Lietuvos liaudies, bet nebūtų įmanoma apginti ir patys būtiniausi Kanados darbininkų reikalai.

Sekite pranešimą apie Daily Clarion naudai rengiamą parengimą.

Vajaus Komisija

Torontiečiai Važiuoja į Suvienytas Valstijas

Laike pastarųjų dvylikos mėnesių Toronto lietuvių progresyviškos organizacijos ir menininkai prarado net dvylika aktyvių draugų ir draugių. Pirmiausia išvyko d.d. Lenkauskai, juos pasekė aktyvus draugas J. Vaitkus. Netrukus išvažiavo d.d. Railai, V. Urbonavičius ir Dorinai. O paskutinių dviejų sąvaičių laikotarpyje išvažiavo draugai Adomėliai ir Malinauskai.

Visi išvyko į didmiestį Chicagą ir tenai jie apsigyvens. Tad vienų metų laikotarpyje Toronte padaryta gana didelė spraga, o toj kolonijoj šioks toks pliusas, ypatingai kada keletas iš paminėtų draugų ir draugių uoliai veikė ne tik meno srityje, bet ir organizacijose. Štai draugai Railai, Vaitkus, Dorinienė ir Malinauskienė scenoje buvo nuolatinės figūros ir desėtkus kartų džiugino arba graudino Toronto lietuvių publiką. Nežiūrint, kad visas organizacinis ir scenos darbas eina pilnu tempu, nė kiek nešlubuoja, tenka pažymėti, kad Toronto lietuviai niekad nepamirš šių draugų ir draugių, kurie tiek daug pridėjo darbo, bevarydami pirmąją scenos vagą.

Ar draugai ir draugės, persikėlę į naują šalį, susiras geresnę laimę, negu Toronte, tai šiuose laikuose yra labai abejotina, nes visur ta pati bedarbė, nedatekliai ir kitoki darbininkui žmogui sunkumai. Tačiau Toronto lietuviai, ypatingai veikiantieji meniškam ir organizaciniam darbe, linki draugams Adomėliams, Malinauskams ir ki tiems susirasti geresnį ekonominį gyvenimą ir džiuginti savo organizaciniais darbais tų kolonijų lietuvius, kaip kad džiuginote Toronte.

Prie to turiu pažymėti išvykusiems draugams ir draugėms, kad progresyviško judėjimo priešai nieko nepeš del jūsų išvykimo, nors ir labai džiūgavo, tikėdamiesi būk visas tas darbas, kuriame dirbote, jau pasibaigė. Jie apsigavo ir daug kartų apsigaus. Tik vieno torontiečiai laukia, tai žinių spaudoje, kad dirbat tą patį darbą ir tenai, kurį dirbote Toronte.

Menininkas

Draugas CAPMAN, Kanados Komunistų Partijos penkto wardo (Toronte) organizatorius. Jis kreipiasi į visus darbininkus, kad pasidarbuotų Daily Clarion vajuje, kuris tęsis visą balandžio mėnesį.

Torontiečiai Gausiai Parėmė Tarptautinį Bazarą

TORONTO. — Kovo 23—26 dienomis atsibuvo darbininkų tarptautinis bazaras, kurio pelnas skiriamas penkto wardo darbininkų tarptautiniams reikalams. Jį ruošė įvairių tautų darbininkai, neatsiliko ir lietuviai. Su aukomis atsiliepė šie draugai ir draugės: Berškienė—paduškaitę, Kevėžienė—uzboną, žiponą, laikrodį ir keletą kitų smulkių dalykų, Vaičiulienė — komodtiesę, Raulinaitienė—dvi komodtieses, Šimkūnienė—staltiesę iš keturių kavalkų, Kazakevičienė—mezginį, Bimbienė—dvejus vyriškus marškinius ir žiponą, Janauskas — skustuvą, Deksnys—laikrodį, F. Balčiūnas—laikrodį, Kuklienė—gėlių vazoną, Žilinskas—skustuvą, Dobrovolskienė—žiponą, Linartienė—vaikiškas kelnaites, Strazevičius—tris kaklaraiščius, Grubevičius—keletą konservų, Indriūnas—peiliuką.

Be to, šale suaukuotų daiktų keletas draugų pasidarbavo daiktų rinkime. Darbavosi Daukantas, Strazevičius, Grinevičius, Strazevičienė ir Indriūnas, pas įvairius biznierius surinkdami 73 daiktus šešiolikos dolerių vertės.

Berškienė, Kevėžienė, Barčienė, Bimbienė, Linartienė ir Žilinskas surinko $11.55 už balsus bazaro šeimininkei. Daugiausia surinko draug Berškienė—$4.00, kitos veik po porą dolerių.

Taipgi neblogai buvo platinami laimėjimų tikietai. Viso tarp lietuvių išplatinta už $66.00. Taigi Toronto lietuviai tarptautinį bazarą parėmė su $93.55.

Pats bazaras pavyko labai pasekmingai ir darbininkiškam judėjimui suteikė gražią finansinę paramą. Lietuvių ir tarptautinė bazaro komisija visiems aukavusiems, pasidarbavusiems ir atsilankiusiems į bazarą taria draugišką ačiū.

Bazaro Komisija

Nežiūrint ir Geros Progos Nepavyko SLA Parengimas

TORONTO.—Po atkartotino Toronto "socialdemokratų" skelbimo, kad visas svietas su jais, pagaliaus nusprendė parodyti ir savo laimėjimus. Nenumatydami pasekmių "socialdemokratų" vardu, nutarė tai padaryti SLA 236 kuopos vardu, kurioje yra keletas ir progresyvių žmonių. Pagaliau paėmė lietuvių apylinkėje esančią patogią lenkų salę ir balandžio 2 dieną surengė parengimą. Nežiūrint, kad tą dieną nebuvo rengiama daugiau lietuviškų parengimų ir diena buvo labai patogi parengimui, vaidinimu pažiūrėti atvyko tiktai apie 35 žmonės, o laike šokių dalyvavo apie 70.

Prie to tenka pažymėti, kad toj publikoj dalyvavo 19 atvykusių iš Delhi apylinkės, apie 10 iš Westono, keliolika kitataučių, keletas progresyvių ir katalikų ir "didžioji socialdemokratų" armija.

Turint omeny, kad į tą svetainę į prakalbas susirenka apie 300 lietuvių, tad virš minėtas parengimas parodo, ant kiek keli elementai numušė SLA prestyžą. Taipgi reikia neužmiršti, kad šiam parengimui suruošti "socialdemokratai" sudėjo visas jėgas, kokias tik turėjo: įvairiems prekybininkams už prekes mokėjo tikietais ir kiekvienas su keliais desėtkais tikietų vaikščiojo po stubas ir gatvėmis net per kelias sąvaites laiko. Pasitaikė ir tokių, kad neperkantį pusėtinai pavaišino savo "kultūringais" žodžiais.

Taipgi tenka pažymėti, kad pirm parengimo rengėjai leido gandus, jog programoje nedalyvaus vieną kartą su keiksmais ir prievartą į sceną kišta dainininkė. Tiems gandams niekas nenorėjo tikėti, tačiau parengimė pasirodė jog tikra tiesa. Tos "garsiosios" dainininkės ne tik nesimatė tarp dainininkų, bet ir salėje.

Na, o senai čia vienas asmuo prieš 300 lietuvių bažijosi, jog be jos negalima surengti parengimo, nei jos atstumti iš choro, nes galinti net į teismą patraukti. Tas ir duoda pagrindo manyti, kad ko nepageidauja statyti ant savo scenos, tai su keiksmais ir prievarta grūda ant bendros scenos ir tokį savo elgesį vadina demokratinių principų gynimu.

Tuo dar kartą patvirtina faktą, kad jie dainininkę U. veržėsi pastatyti ant Liet. neprik. paminėjimo, kad sukelti ginčus ir ardyti Toronto lietuvių draugiškumą bei vienybę antifašistiniam darbe.

Buvęs Parengime

Kada Bus Pusseserė Salomėja Toronte

TORONTO. — Toronto lietuvių menininkai jau kelios sąvaitės kaip rengiasi prie perstatymo trijų veiksmų linksmos ir juokingos komedijos "Pusseserė Salomėja."

Tai vieno kanadiečio nesenai parašytas ir Prolet. Meno Sąjungos išleistas veikalas. Ši juokinga komedija trijų pastarųjų mėnesių laike buvo perstatyta mažiausiai dvidešimtyje Amerikos lietuvių kolonijų. Pradedant New Yorko ir baigiant Illinois valstija, daugumoje kolonijų, kur tiktai randasi lietuviškų menininkų, ji buvo statoma, o kur ne, ten rengiasi prie perstatymo. Vien tik Brooklyno lietuvių menininkai šią komediją perstatė rodos penkiose kolonijose. Tą patį padarė ir Naujosios Anglijos žymesnės menininkų grupės. Žodžiu, "Pusseserė Solomėja" laike pastarojo sezono buvo svarbiausiuoju punktu lietuvių menininkų dienotvarkėje. Kur tik ji nepasirodė, visur rado didžiausį pasisekimą: parengimų ruošėjai ant jos sutraukė šimtus žmonių, o vaidintojai turėjo progų išmėginti savo gabumus.

Gaila, kad del vietos stokos negalima smulkmeniškai patiekti visas žinias apie šios komedijos pasisekimus įvairiose kolonijose. Tačiau ir šie keli virš paduoti faktai rodo, jog "Pusseserė Salomėja" nėra koks nors paprastas veikalas. Juk visiems suprantama, kad menkos vertės veikalas vaidintojams įkyri ir laike vieno perstatymo, o šį veikalą net keletas menininkų grupių pakartojo net po kelis kartus. Tai faktai, rodantieji šio veikalo pasisekimą.

Šio veikalo perstatymui sutraukti geriausi Toronto lietuvių menininkai. Ypatingai pati "Salomėja." Ji daug kartų linksmino Toronto lietuvių publiką, o šį kartą turės progos įrodyti savo nepaprastus gabumus.

Bus perstatyta balandžia 16 dieną. Rengkitės pamatyti!

Ir Aš Būsiu

Iš Moterų Susirinkimo ir K. Kilikevičiaus Prakalbų

WINNIPEG, Man.—Kovo 20 dieną įvyko winnipegiečių moterų skyriaus susirinkimas, kuriame nutarta paimti vaikučių mokyklą, draugo J. Paliliūno vadovaujamą, moterų globon. Meno mokyklėlės išlaidas sukelti irgi apsiėmė moterys. Taipgi moterys nutarė netolimoj ateityje suruošti šokius ir iš jų gautą pelną paskirti iš Ispanijos sugrįžusių kovotojų šelpimui.

Susirinkime dalyvavo ir draugas K. Kilikevičius, kuris plačiai nušvietė moterų reikalus ir suteikė daug organizacinių patarimų, už ką draugės jam reiškia širdingą ačiū. Tik labai gaila, kad draugas negalėjo pabūt ilgiau, nes tą pat vakarą Winnipege buvo šaukiamas masinis lietuvių susirinkimas, kuriame jis turėjo kalbėti.

Užsibaigus moterų susirinkimui, visos traukėme į masinį susirinkimą pasiklausyti draugo K. Kilikevičiaus prakalbos. Tad taip ir teko išmitinguoti nuo pirmos valandos po pietų iki vienuoliktai valandai nakties, visai namie nebuvus. Tačiau ant laimės draugė Ginkuvienė pasimaišė su gardžiu sūriu, ir O. Urbonienė net su visu prirengtu stalu, už ką joms tenka tarti didelį ačiū.

Prakalbų pasiklausyti prisirinko pilna svetainė įvairių įsitikinimų žmonių. Draugas Ginkus, kaipo to susirinkimo pirmininkas, apibudino draugo Kilikevičiaus atvykimo tikslą ir perstatė kalbėti. Publika su didelių džiaugsmu ir aplodismentais sutiko kalbėtoją. Kalbėtojas labai plačiai paaiškino apie dabartinę darbininkų padėtį Lietuvoje, apie pasauliui grėsiantį fašizmo pavojų, Ispanijoje einančias kovas ir apie dabartinį Lenkijos pasikėsinimą ant Lietuvos.

Pabaigus prakalbą kalbėtojui davė įvairius klausimus, į kuriuos draugas be jokių sukliūvimų labai teisingai atsakinėjo.

M. Purienė
Moterų Skyriaus Koresp.

Daugelis Winnipegiečių Stovi Už Dukart Sąvaitį

WINNIPEG, Man.—Kovo 22 dieną įvyko ALDLD 217 kuopos mėnesinis susirinkimas, kuriame plačiai apkalbėtas Liaudies Balso patankinimo klausimas. Dauguma balsų pasisakė už Liaudies Balso išleidimą du kartu per sąvaitę ir pasižadėjo energingai darbuotis, remti kaip moraliai taip ir materialiai.

Turiu pažymėti, jog winnipegiečiai yra džiaugsmo kupini kad lietuviai pajėgė iš tokio mažo laikraštuko (mėnesinio) išauginti į gražaus formato šešių puslapių sąvaitraštį. Žinoma kad pridėta darbo ir finansų bet jie delto nepaisė ir nepaiso o Kanados lietuvių vieninteli laikraštį eina prie išleidimo dukart sąvaitėje ir jau matosi, kad tas bus atsiekta.

Draugės ir draugai! Jeigu ir ateityje taip darbuosimės ir įvertinsime savo laikraštį kaip iki šiol, tai aš tikiu, kad turėsime auginti net į dienraštį.

Dar vieno neturime pamiršti tai atiduoti didelį kreditą Liaudies Balso redakcijai ir administracijai už sugebėjimą puikiai redaguoti ir stengimąsi atmušti visus priešų puolimus ant darbininkų klasės, nuvedant Kanados lietuvius prie atlikimo savo klasinių pareigų.

Turiu pažymėti, kad susirinkimas už išleidimą dukart sąvaitinio Liaudies Balso nusitarė eiti per stubas ir ištirti susirinkime nebuvusių nusistatymą. Tam darbui atlikti atsirado net trys savanoriai. Tačiau turiu pridurti, jog susirinkimo opinija buvo už dukart sąvaitinį.

K. M. Buzun
Kuopos Korespondentė

Atitaisau Liaudies Balse Padarytą Klaidą

REDBERRY, Sask.—Liaudies Balso 215 numeryje užtikau žinutę, kurioje rašoma apie Jezno apylinkėje atsibuvusias muštynes. Pranešama, kad laike tų muštynių užmuštas Petras Taraškevičius. Tas netiesa. Petras Taraškevičius, kaip buvo gyvas, taip ir yra gyvas. Užmuštas ne Petras Taraškevičius, bet Aleksas Taraškevičius. Jiedu buvo vieno tėvo, bet ne vienos motinos. Petras muštynėmis neužsimoka, yra vedęs ir Jezno apylinkėje negyvena. O Aleksas buvo blogai išauklėtas, žmonėms veidus piaustydavo ir kelią pastodavo.

Aš apie tą įvykį gerai žinau, nes mano moteris apie tai pranešė laišku.

M. Taraškevičius

Nuo Redakcijos: Šią klaidą ne mes padarėme, bet Lietuvos laikraščių korespondentai, kurie apie tą įvykį rašė.

PAIEŠKOJIMAI

Paieškau Vlado Diršlioko, jis 1930 metais gyveno Toronte, iš kur išvyko į Winnipegą, o paskui dirbo ant Kanados plento (Highway). Nuo to laiko nieko apie jį nežinau. Prašau atsišaukti, turiu svarbų reikalą. Kas apie jį žinote, prašau pranešti, būsiu labai dėkingas.

Izidorius Vaičiulis
158 Gore Vale Ave.
Toronto, Ont.

Paieškau draugo Miko Laskausko (Mike Laskis). 1932 metais gyveno apie Estevan, Sask. Dirbo anglių kasyklose. Draugas atsišaukite, arba kurie žinote, prašau pranešti.

P. Pakštis
Penny, B. C.

Paieškau draugų: Juozo Valinčiaus, Petro Niauros ir Napaleono Čiurlio. Girdėjau, kad J. Valinčius ir P. Niaura gyvena Montreale, o Čiurlis praeitais metais gyveno Toronte. Kas juos žinote, prašau pranešti ar lai patys atsišaukia. Turiu svarbių reikalų, o nemanau šioj vietoj ilgai gyventi.

J. Thamasun
Sherridan, Man.

Paieškau Gasparo Teličionio, kilusio iš okupuotos Lietuvos, Vilniaus gubernijos. Karo laiku, 1914 metais, iš Rygos išvažiavo nežinau kur, į Ameriką ar Kanadą.

Žinančių apie jį arba paties prašau atsiliepti, už ką būsiu dėkinga.

Anne Teličionytė
Creighton, Mines,
Ont., Canada

CRescent 4334
DR. DORA GORDON
DANTISTĖ
Kalba lietuviškai
5136 Park Ave., Montreal, Que.
VALANDOS:
10—12 val. ryto, 2—6 v. po piet ir 7—9 val. vak.
Penktadienių ir šeštadienių vakarais sulyg susitarimo

LA 4325 Gyv. HA 7855
S. DERGEL
Vyriškų Drabužių Siuvėjas
Norinti turėti gerus drabužius, kreipkitės pas mane
4355 St. Lawrence, Str.
Montreal

National Travel Bureau
J. A. PAPESH — Savininkai — J. K. KENEDY
Komisijonierius Oficialis vertėjas
296 Queen St. W. Telefonas EL. 8636 Toronto, Ont.
Atstovaujame visas garlaivių kompanijas
1. Galime atgabenti į Kanadą jūsų moterį ir vaikus. Laivakortes duodame už pinigus ir ant kredito.
2. Pasiunčiame pinigus Lietuvon ir į visas pasaulio šalis ir išmokame daug aukštesniu kursu, negu kitos agentūros. Pinigų persiuntimas per radio brangiau kainuoja tik 25 centus. Jei jūs per mus pasiųsite 10 kartų, tai vienuoliktu kartu jums patarnausime veltui.
3. Per trumpą laiką mes išimsime jums Kanados pilietybės popierius ir jums kainuos tiktai $8.00. Jūsų žmonai tiktai $3.00.
4. Mes perkalbame teisme, immigracijos ir konsulatų įstaigose. Mes išversime visus jūsų dokumentus į anglų kalbą.
5. Mūsų ilga praktika jums garantuoja greitą, paveikiantį ir teisingą patarnavimą. Mūsų obalsis—didelė apyvarta su mažu pelnu. Rašykite mums sava kalba.

Advokatas ir Notaras
M. W. Kellermann
371 Bay St., Toronto 2, Ontario
Ofiso Telefonas: WA 5900
Rezidencijos: ME 1425
(Kalba ir vokiškai)

Ona Kutienė
Moteriškų Suknelių DEZAINORĖ—SIUVĖJA
Lietuvės moterys ir panelės, kreipkitės pas mane. Galite gauti už prieinamą kainą medžiagas ir gatavai pasiūtas.
678 Queen St., W., Toronto

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS Dvidešimtmečio minėjimo Iškilmių Lietuvoje proga
ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA
ir LIETUVIŲ LAIVOKORČIŲ AGENTŲ SĄJUNGA AMERIKOJE, Inc.
Rengia asmeniškai lydimą Metinę tiesioginę Ekskursiją į LIETUVĄ
MODERNIŠKUOJU BALTU MS."GRIPSHOLM"
Išplauks iš New Yorko GEGUŽĖS 28 d.
Per GOTHENBURGĄ, nepersėdant į KLAIPĖDĄ
Tuo pačiu motorlaiviu "Gripsholm" — Antra ekskursija, kuriai asmeniškai vadovauja VLADAS MUCINSKAS, Švedų Amerikos Linijos Lietuvių Skyr. vedėjas, išplauks iš New Yorko liepos 1 d.
Kelionė: GOTHENBURG-STOCKHOLM-KLAIPĖDA
Iš Stockholmo laivu S. S. "MARIEHOLM"
Kiti išplaukimai iš New Yorko:
Bal. 16, Geg. 3 ir 12, Birž. 3 ir 9
Geriausia Jums patarnaus mūsų agentas, arba
SWEDISH AMERICAN LINE
1410 Stanley St., Montreal, Que., Canada

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344
Seniausia ir patikimiausia laivakorčių kontora. Gyvuoja jau 22 metu. Laivakortės, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris

Tel.: 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 val. po piet, 7—8 val. vak. ir sulyg susitarimo
4539 Park Ave. Montreal, Que.

Lit. TSR Knygų Rūmų Knygų Saugykla